

Tidsskrift for Bibliotekarforbundet

Bibliotekaren

Nr 3 - Mars - 2011

Siri leder satsinga på skolebibliotek

Bibliotekfaget i den fusjonerte høgskolen i Oslo og Akerhus

Fastholder besk streikekritikk

NB!
blogg

Skarstein om den nye arenaen for dialog

Debatt om ansettelse av seniorer

Innhold

Lederen har ordet

side 3

Praksisnær skolebibliotekutvikling

Universitetet i Agder fikk for to år siden ansvaret for et program for skolebibliotekutvikling. Programmet, som i all hovedsak dreier seg om grunnskolen, skal gå over fire år. Nå er det halvveis, en god anledning til å gjøre opp status. Vi har tatt en prat med programmets faglige leder Siri Ingvaldsen.

4

Karis kalender: Elefanten i rommet	side 10
Kunsten å være voksen	side 11
BF har ansatt ny rådgiver	side 12
Tariffutvalg i Staten	side 12
Tariffutvalg i Spekter	side 12
Sekretariatet snart på plass...	side 13
Slik Jan-Egil ser det: Kræsj, boom, bang!	side 14
YS: - Samtlige ledere må vise moderasjon	side 15
Nytt fra BIBIN: Den fusjonerte høgskolen i Oslo og Akershus	side 16
Fra Bobcatsss-konferansen i Szombathely 2011:	
Nye verktøy, metoder og oppgaver	side 18
Likestillingsombudet svarer: Kan ansatte nekte å håndhelse	side 22
Nytt fra NB: NB!blogg for dialog og utvikling	side 23
Nytt fra dokvit: Dokumentasjonsvitenskap,	
bibliotekene og fornorskningen	side 24
Fastholder besk streikekritikk	side 26
Lederen av YS Spekter:	
- Spekter tvang frem tvungen lønnsnemnd	side 27
Bibliotekarforbundets kurs 2011	side 28
Debatt: For gammel til å få ny jobb	side 30
Debatt: De forbigåtte seniorene	side 30
Redaktørens spalte: Kan vedtekter være spennende?	side 40

TIDEMANN **Biblioteksystem**[®]
Logisk og brukervennlig

Rimelige priser på system
og vedlikehold...

BIBLIOTEKSERVICE AS

Pb. 9102, 3006 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147 / ISSN 1503-836X (online)

Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer hver måned.

Ansvarlig redaktør

Erling Bergan

Redaksjonens adresse

Runnen 4, 6800 FØRDE

Telefon: 91 31 80 01

Faks: 99 76 22 12

Epost: erling.bergan@bibforb.no

Abonnement

Kr. 260 pr. år betales til BFs konto 6039.05.64093. Merk innbetalingen *Abonnement*. Henvendelser om abonnement rettes til BFs sekretariat i Lakkegata 21, 0187 Oslo, tlf. 48 02 09 00, faks 22 17 04 96, epost: bf@bibforb.no.

Annonsepriser:

1/8 side	kr.	900
1/4 side	kr.	1600
1/2 side	kr.	2400
1/1 side	kr.	3600

Stillingsannonser:

1/8 side	Gratis
1/4 side	kr. 600
1/2 side	kr. 1400
1/1 side	kr. 2600

Mva. kommer i tillegg.

Annonseprisene gjelder både farger og svart/hvitt. Det kan gis rabatt ved samlet bestilling av flere annonser. Alle henvendelser om annonser rettes til redaksjonen. (se over)

Utgivelsesplan 2011

Nr.	Deadline:	Hos medl.:
1	22. desember	12. januar
2	26. januar	9. februar
3	23. februar	9. mars
4	23. mars	6. april
5	27. april	11. mai
6	25. mai	8. juni
7	22. juni	6. juli
8	13. juli	27. juli
9	31. august	14. september
10	28. september	12. oktober
11	26. oktober	9. november
12	23. november	7. desember

Trykk:

Merkur-Trykk AS, Oslo

Ansvar

Utsignerte artikler står for redaktørens regning. Bladet er Creative Commons-lisensiert.

Forsidefoto:

Erling Bergan

Lederen har ordet

De siste av fylkeslagenes årsmøter avvikles i disse dager. Nyvalgte så vel som gjenvälgte styremedlemmer planlegger fylkeslagenes aktiviteter i 2011.

En av de aller viktigste aktivitetene fylkeslagene utfører er bistand til lokale forhandlinger. Dette er en oppgave som er av svært ulikt omfang. Oslo og Akershus har helt andre utfordringer i planleggingen av denne aktiviteten, enn Finnmark. Oslo og Akershus hadde 676 medlemmer ved inngangen til året, Finnmark hadde 40. Til gjengjeld har Finnmark store utfordringer når det gjelder geografi og fremkommelighet, noe som ikke preger Oslo og Akershus i tilsvarende grad. Alle Bibliotekarforbundets fylkeslag har sitt særpreg, noe som til en viss grad gir ulike utfordringer når det gjelder bistand til lokale forhandlinger. Allikevel er det særlig en utfordring som går igjen i alle fylkeslagene, og det er ivaretagelsen av enkeltstående medlemmer i kommuner eller i andre virksomheter. Vi vet at når tiden kommer for lokale forhandlinger til høsten, vil det komme flere henvendelser til fylkeslagene med behov for forhandlerbistand. Dette skjer i Oslo/Akershus, så vel som i Finnmark. De fleste forespørslene dreier seg kommunesektorens kapittel 4 eller 5, men også i statlig sektor har enkeltstående medlemmer behov for bistand. Da er det viktig at fylkeslagene har rustet seg for oppgaven. Mange fylkeslag har opprettet egne forhandlingsutvalg, eller har organisert seg på en slik måte at styret i fylkeslaget utgjør et forhandlingsutvalg. Medlemmene i fylkeslagenes forhandlingsutvalg må være forberedt på å føre forhandlinger flere steder, og helst også i flere tariffområder. Ofte reiser medlemmene i forhandlingsutvalgene ut i kommu-

nene og til statlige virksomheter for å forhandle, men noen ganger kan også forhandlingene tas på telefon.

Arbeidet som gjøres av fylkeslagene i denne sammenhengen er uvurderlig for Bibliotekarforbundet. En av forbundets grunnideer er at bibliotekarer selv er de beste til å forhandle bibliotekarers lønn. Derfor er det å ivareta våre medlemmer ved forhandlingsbordet også lokalt av stor betydning for forbundet. Slik Bibliotekarforbundet er organisert, med et relativt lite sekretariat som ivaretar både politiske spørsmål, tariff og arbeidsliv, drift og utvikling er det veldig viktig at fylkeslagene gjør en god jobb med de lokale forhandlingene.

Jeg håper at de nyvalgte og gjenvälgte fylkesstyremedlemmene når de nå starter sitt arbeid aller først kaster seg over jobben med å etablere forhandlingsutvalg i sine fylker. Enten ved å bygge videre på en organisering som har fungert godt i deres fylke, eller gjennom å bygge opp et nytt fungerende utvalg. Ideelt sett skal selvsagt alle kommuner og virksomheter ha en egen BF-tillitsvalgt som ivaretar sine medlemmer i lokale forhandlinger. Slik ser imidlertid ikke virkeligheten ut, og så lenge det finnes fagutdannede bibliotekarer (og

BF-medlemmer) som arbeider alene som bibliotekar i en kommune eller en virksomhet, vil det fortsette å være slik. Dermed må vi rigge til løsninger som sikrer at disse får hjelp til utforming av krav og - om nødvendig - gjennomføring av selve forhandlingene.

I vår blir det arrangert forhandlingskurs i mange tariffområder, og jeg håper at mange tillitsvalgte og medlemmer vil melde seg på.

Årets lønnsoppgjør er et mellomoppgjør, og tradisjonelt vil det ikke bli fullt så stort press på lokale forhandlinger som det vanligvis er i hovedoppgjørsår. Hvorvidt det blir avsatt pott til lokale forhandlinger i KS sektorens kapittel 4, i Spekter, HUK, Oslo kommune og Stat gjenstår å se. Det er imidlertid ingen grunn til å ta noe hvileskjær i beredskapen i forhold til lokale forhandlinger. Snarere tvert imot. Vi bør bruke mellomoppgjørsåret til å finpusse beredskapen og bygge opp forhandlerkompetansen slik at vi kan være ekstra godt skodd til neste økt. Fylkeslagenes innsats i denne sammenhengen er helt avgjørende.

*Monica Deildok
Forbundsleder*

” En av forbundets grunnideer er at bibliotekarer selv er de beste til å forhandle bibliotekarers lønn. Derfor er det å ivareta våre medlemmer ved forhandlingsbordet også lokalt av stor betydning for forbundet. ”

Siri Ingvaldsen leder Program for skolebibliotekutvikling

Praksisnær skolebibliotekutvikling

Universitetet i Agder fikk for to år siden ansvaret for et program for skolebibliotekutvikling. Programmet, som i all hovedsak dreier seg om grunnskolen, skal gå over fire år. Nå er det halvveis, en god anledning til å gjøre opp status. Vi har tatt en prat med programmets faglige leder Siri Ingvaldsen.

Tekst & foto: Erling Bergan

Du husker kanskje Møreforsknings rapport "Skulebibliotek i Norge : Kartlegging av skulebibliotek i grunnskule og vidaregåande opplæring" fra 2007. Den viste blant annet at 87 % av grunnskolene hadde eget bibliotek, og nesten alle disse hadde eget rom til biblioteket. Så skolebibliotekene fantes for så vidt i de fleste grunnskoler. Men undersøkelsen viste også at det var store problemer, ikke minst på personalsida. Tre av fire grunnskoler hadde en personalressurs på under 7 timer pr uke knytta til biblioteket. Riktignok var det en framgang på 12 % siden 1997. "Hovudintrykket er likevel at grunnskulane må klare seg med ein særns liten personalressurs", konkluderte rapporten.

Dette var en del av faktagrunnlaget som lå bak "Program for skolebibliotekutvikling", en statlig satsing for å styrke skolebiblioteket som arena for læring og lesing. Programmets faglige leder Siri Ingvaldsen kjenner igjen

beskrivelsene.

- Rapporten viste store forskjeller mellom bibliotekene i grunnskolen og vidaregåande skoler, spesielt når det gjaldt timer avsatt til å jobbe med skolebibliotek. Selv om skolene velger mange ulike kombinasjonsløsninger for stillingsressursen på biblioteket, er det jevnt over stor forskjell på tidsressursen mellom de to skoleslagene. Derfor har skolebibliotekprogrammet satsset på grunnskolen. Der er behovet størst, der trengs det et løft for å ta skolebibliotekene mer i bruk i leseopplæring og undervisning i fag, der er det størst behov for vitalisering. Programmet støtter arbeid som gjøres i skolene med å utvikle skolebibliotekene som en metode og et verktøy i undervisningen. Og prosjektene skal ha overføringsverdi for å inspirere til mer aktiv bruk i andre skoler.

Erfaringsdeling

- På hvilken måte sørger dere for overføringsverdi?

- Alle skoler som får prosjektmidler

må ha en plan for erfaringsdeling. Dette må beskrives i søknaden, og det må beskrives i rapportene til oss etterpå. Prosjektene skal forankres godt i de skolene som får prosjektmidler, og så skal disse skolene spre kunnskapen de opparbeider både blant skolene i egen kommune og i andre nettverk. Og det ser vi at de gjør. Det er mye læring både på skolene og mellom skolene. Mellom våre prosjektskoler ser vi at det etableres nettverk, og det er også andre skoler som tar kontakt med prosjektskolene for å få høre hvordan de jobber. Og så bruker vi nettstedet vårt og publikasjoner for å spre dette.

Skolebibliotekprogrammet er altså gitt på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet til Universitetet i Agder, med en ramme på 40 millioner kroner fordelt over fire år. Programmets viktigste grep er å tildele prosjektmidler en gang i året. De fikk inn rundt 150 søknader første gang, og tildelte da til 34 skoler. Andre året fikk de inn 130 søknader og tildelte prosjektmidler til 40 nye skoler

- Det er en klar forventning fra Utdanningsdirektoratet at prosjektene skal ha overføringsverdi og at skolene skal drive erfaringsspredning, forteller Siri Ingvaldsen. Hun er faglig leder for Program for skolebibliotekutvikling, som tildeler prosjektmidler til et utvalg skoler, men altså forventer virkninger utover disse.

og 8 andreårsprosjekt.

- Vi har mange gode prosjekt å velge mellom, mange ulike typer prosjekt og mange ulike typer skoler, forteller Siri, som peker på at prosjektene skal dreie seg om styrking av leseferdigheter. Det skal være praksisnære utviklingsprosjekter i skolebiblioteket for å styrke elevenes leseferdigheter og lesestrategier. Prosjektene skal ta utgangspunkt i skolebibliotekets pedagogiske rolle i leseopplæringen.

Etterutdanning

Men programmets økonomiske ramme skal også brukes til kompetanseutvikling, til å styrke opplæringstilbud innenfor skolebibliotekkunnskap. Det dreier seg både om utvikling av faste studietilbud ved Universitetet i Agder, og et etterutdanningsprogram for skolene som har fått tildelt midler til prosjekt.

- Prosjektskolene får to kurs, ett om høsten og ett om våren. Hele prosjektgruppa må være med. Og det er viktig for oss at rektor er prosjektleder og

deltar på samlingene, sammen med skolebibliotekaren og lærerne som inngår i skolens prosjektgruppe. Til sammen kan inntil 8 fra hver skole være med i prosjektgruppa som deltar på samlingene, men på den enkelte skole kan det være enda flere lærere som er med i prosjektet. Det er nok en terskel for mange skoler å sende så mange på kurs to ganger i året, pluss oppgavene og rapporteringen som må gjøres underveis. De må jobbe for pengene de mottar, sier Siri og smiler.

- Opplever skolene dette som krevende?

- Både rektorer, lærere og skolebibliotekarer er travle mennesker. Det er nok en terskel som må passeres før man forplikter seg til dette, forståelig nok. Men denne forpliktelsen, denne forankringen i skolen, er helt avgjørende for å kunne få varige endringer. Vi får tilbakemelding fra skolene at det har gitt god effekt at hele prosjektgruppa reiser på kurset sammen og at rektor har vært prosjektleder. Dette gir en helt

annen mulighet til å forankre i organisasjonen, enn om skolebibliotekaren dro alene på kurs.

To ganger i året

Siri samler prosjektskolene til to-dagers kurs tre steder i landet vår og høst, hvert kurs med rundt 70-90 deltakere. Hun hadde en runde nå i februar, i Oslo, Bergen og Tromsø. På programmet sto blant annet "Lesing av fagtekster" ved førsteamanuensis Anne Løvland fra Universitetet i Agder. Hun har nylig gitt ut boka "På jakt etter svar og forståelse : Samansette fagtekster i skolen". Deltakerne fikk også høre doktorgradsstipendiat Arne Olav Nygard fra Senter for leseforskning og leseopplæring ved Universitetet i Stavanger, som snakket om "Lesing av digitale tekster", basert på hans forskning på overgangen mellom tekster basert på trykkteknologi og digitale tekster. Og Tove Pemmer Sætre snakket om "Det fysiske og digitale skolebiblioteket". Og så fikk selvfølgelig kursdeltakerne ►

► presentasjon av lokale ressurskoler. Erfaringsdeling er åpenbart viktig på alle fronter i programmet.

- Det er en klar forventning fra Utdanningsdirektoratet at prosjektene skal ha overføringsverdi og at skolene skal drive erfaringsspredning. Det er vel alltid et krav om overføringsverdi ved tildeling av prosjektmidler, og vi er veldig tydelige på dette med erfaringsspredning.

- Dere bruker begrepet "ressursskoler". Hva er det?

- Det er skolene som får prosjektmidler for et ekstra år, og nå er vi i gang med åtte slike "andregenerasjonsskoler". At de er ressursskoler, betyr at vi anser at de kan være en ressurs for andre, de spisser prosjektet sitt fra det første året og lager en slags modell som kan være en ressurs for andre skoler. De vil ha enda større forventning på seg når de blir invitert på samlinger og kurs for å fortelle om sine prosjekt, de må

presentere seg i publikasjoner og på nettstedet vårt, og de må kunne ta imot besøk på skolen. Vi har også eksempler på at ressursskoler er mentorskoler for førsteårs prosjektskoler. Sånn ser vi for oss at erfaringsspredning kan gå på kryss og tvers til andre skoler og bibliotek, og også til interesserte forskere og byråkrater.

Erfaringskonferanse til sommeren

I juni inviterer programmet til erfaringskonferanse, en dagskonferanse der de åtte ressursskolene presenterer prosjektene sine. Tittelen på konferansen er "Tekstmangfold og tilpassa opplæring i skulebiblioteket". Her vil man møte alt fra Bjarkøy skole i Troms, via Dingemoen skole i Fjaler til Mørkved skole i Buskerud.

- Merker du forskjeller på store og små skoler, i måten de løser skolebiblio-

tekutfordringer på?

- Nei, det vil jeg ikke si. Møreforsknings rapport viste at det er viktig at biblioteket blir forankret i skolens planer, ikke bare som del av lokal læreplan, men også i årsplan og halvårsplaner. Den som har ansvar for skolebiblioteket må være med i planlegging av arbeidet, prosjektene og temaene i undervisningen. Vedkommende må også være med og evaluere, slik at de kan få til en forbedring av tjenestene over tid, basert på kunnskap heller enn synsing. Enten du har en stor skole med bibliotekar i full stilling eller en liten skole med en avgrensa ressurs, så er det uansett viktig at bruk av skolebiblioteket er forankra i planer og at det er støttet hos ledelsen på skolen. Men en stor skole har selvfølgelig andre muligheter til å sette av en del ressurser på bibliotek, til å gjøre mye ut av det. Men likevel må de grunnleggende faktorene være på plass, ellers er det vanskelig å ta i bruk ressursene som er i biblioteket.

Programområder i "Program for skolebibliotekutvikling" ved Universitetet i Agder

1. Styrkede leseferdigheter

Midlene på dette området skal lysnes ut. Skoler kan gjennom skoleeier søke om midler til å iverksette praksisnære utviklingsprosjekter i skolebiblioteket for å styrke elevenes leseferdigheter og lesestrategier. Prosjektene skal ta utgangspunkt i skolebibliotekets pedagogiske rolle i leseopplæringen.

2. Kompetanseutvikling

Midlene skal nyttes til å styrke opplæringstilbud innenfor skolebibliotekkunnskap. Tilbudene skal omfatte etter- og videreutdanning. Skoler og skoleeiere som får tildelt prosjektmidler skal delta i et eget etterutdanningsprogram.

3. Opplæring i informasjonskompetanse

Det skal utvikles en nettbasert idésamling for systematisk opplæring i informasjonskompetanse knyttet til kompetansemål i læreplanene for ulike fag på alle trinn.

4. Regelverk

Det skal foretas en gjennomgang av gjeldende regelverk og statistikk for å vurdere kvalitet, relevans og tilgjengelighet.

5. Kartlegging

I 2014 skal det gjennomføres en kartlegging for å dokumentere måloppnåelsen i programmet og endringer i sektoren.

Universitetet i Agder skal iverksette områdene 1, 2 og 3. Innenfor programmet vil det også bli utviklet nettressurser til bruk i skolens systematiske arbeid med å gi opplæring i informasjonskompetanse.

Informasjonskompetanse

Informasjonskompetanse er et sentralt begrep i programmet. Det skal etter hvert utvikles en nettbasert idésamling for systematisk opplæring i informasjonskompetanse knyttet til kompetansemål i læreplanene for ulike fag på alle trinn. Og det gjelder også utvidende skole, det eneste programområdet som går utover grunnskolen.

- Informasjonskompetanse er jo et begrep utviklet innenfor bibliotek- og informasjonsvitenskapen. Vi prøver å se dette i nær sammenheng med undervisningen som foregår i skolen. Det er det stort behov for. Det er viktig for skolebibliotekarer å arbeide aktivt for å utvikle elevenes informasjonskompetanse. Det er mye forskning på barn og unges informasjonsøkeadferd, som viser et stort behov for å se på mange ulike aspekter ved denne kompetansen, fra søking, vurdering og dokumentasjon, det som bibliotekene tradisjonelt har vært opptatt av - til lesing og skriving av fagtekster. Informasjonskompetanse må ses i sammenheng med den undervisning som gjøres på alle skoletrinn, når det gjelder lesing av skjønnlitterære tekster, fagtekster, sammensatte tekster, digitale tekster. For der skjer

det mye nå. Skal vi greie å gjøre noe systematisk og skikkelig med informasjonskompetanse i skolen, trenger vi kunnskap fra begge feltene - både bibliotek- og informasjonsvitenskapen og den pedagogiske og didaktiske forskningen som handler om lesing og skriving. Det er nyttig å se disse fagfeltene samlet. Da kan vi få et mye bedre læringsutbytte, både i skoler og bibliotek. Vi har noe å hente hos hverandre, presiserer Siri.

Koble forskningsområdene

- Har bibliotekfeltet gitt fra seg initiativet på disse spørsmålene?

- Nei, det synes jeg ikke. Det er jo bibliotek- og informasjonsvitenskapen som har drevet fram begrepet "informasjonskompetanse" og diskusjonen om dette. Det skjer mye kunnskapsutvikling og forskning på dette innen bibliotekfeltet. Og innenfor pedagogikk og didaktikk foregår det mye forskning som gjelder opplæring i ulike typer lesing. Men disse to møtes ikke i tilstrekkelig grad. Du ser for eksempel at leseforskere i Stavanger og Oslo snakker om det samme som vi bibliotekarer er opptatt av, men bruker ikke de samme begrepene. Det er viktig å koble disse to forskningsområdene til hverandre.

- Hvordan kan disse to feltene møtes?

- Jeg mener vi prøver å samordne dette i våre fag og i prosjektene våre, vi snakker mye om samordna arbeid med utvikling av informasjonskompetanse og lesing, og etter hvert også mye om skriving. Det har alltid vært jobbet med lesing og skriving i skolen, men nå blir det satset på en annen måte. Forskning om norske skoleelevers leseforståelse og leseferdigheter ligger bak satsingen på lesing de siste årene. Tradisjonelt er det gjort mye godt arbeid i skolebibliotekene med lesestimulering og leselestaksjoner, mye etter modell fra folkebibliotekene. Mange skolebibliotek har jobbet som små, gode folkebibliotek. Da blir det en ►

Siri Ingvaldsen etterlyser mer kontakt mellom miljøene som utvikler kunnskap innen bibliotekfeltet og innen pedagogikk/didaktikk. - Det er viktig å koble disse forskningsområdene til hverandre, sier hun.

- utfordring å få dem til å bli en del av virksomheten i skolen på en mer integrert og systematisk måte. Du har på en måte to tradisjoner som møtes. Det er dette vi prøver å jobbe med, både i Program for skolebibliotekutvikling og i fagutviklingen vi driver på med på Universitetet i Agder. Fagutviklingen har lang tradisjon, og vil fortsette også etter at programmet er ferdig. De henger tett sammen nå, men arbeidet med fagutvikling er kontinuerlig.

Kommunal koordinering

- Er det gitt midler til prosjekt som gjelder kommunens organisering av skolebibliotekene, for eksempel med koordinatorstilling?

- Prosjektmidlene våre kan ikke gå til planleggingsarbeid eller opprettelse av fellesstillinger. Alle prosjektmidler skal gå til skoleprosjekt, og inntil 3 skoler i hver kommune kan få midler. Vi kan ikke i seg selv støtte oppretting av koordinatorstillinger. Men vi ser selvfølgelig på om de jobber systematisk med skolebibliotekutvikling i kommunen, for eksempel med en koordinatorfunksjon eller interkommunalt samarbeid, eller samarbeid med universitet og høyskoler. Dette kan være et interessant aspekt ved en prosjektøknad, men selve koordinatorfunksjonen er ikke et tiltak som det kan søkes prosjektstøtte på i seg selv.

” Skal vi greie å gjøre noe systematisk og skikkelig med informasjonskompetanse i skolen, trenger vi kunnskap fra begge feltene - både bibliotek- og informasjonsvitenskapen og den pedagogiske og didaktiske forskningen som handler om lesing og skriving. Det er nyttig å se disse fagfeltene samlet. ”

- Er det en svakhet eller styrke at dere har konsentrert dere om skoler og ikke kommuner?

- Det er et valg som ble gjort. Jeg tror det var et godt valg. Ideen er at programmet skal fremme praksisnære prosjekt. Vi ønsker nettverksprosjekt, kobling mot forskning, kobling mot andre skoler, gjerne tverretattlig og interkommunalt samarbeid. Men det må vises i konkrete prosjekt på en skole. Med de avgrensede ressursene som vi tross alt har, er dette en god måte å gjøre det på.

Håper på et løft

- Hva med skolebibliotekene når dette programmet tar slutt?

- Vi håper programmet skal ha bidratt til at behovet for å arbeide systematisk

med skolebibliotek har fått mer oppmerksomhet, at det er større fokus på kompetanse og ressurser i skolebibliotek, og at både skoleeiere og skoleledere generelt har høyere bevissthet på skolebibliotekene sine. Jeg håper på et sånt løft.

- Er dere på vei til å lykkes?

- Vi ser i alle fall resultater i de skoler og kommuner der vi har prosjekter. Og vi ser resultater i nettverkene de inngår i. Det er ingen tvil om at det har en effekt der. Så vil det vise seg om dette vil ha nok energi i seg til å drive utviklingen videre når programmet er slutt, sier Siri Ingvaldsen til slutt. ■

Overordna mål i "Program for skolebibliotekutvikling" ved Universitetet i Agder

- Skoleeiere/skoler som deltar i programmet, skal utvikle skolebiblioteket slik at det bidrar til å utvikle leseferdigheter, utjevne sosiale og digitale skiller og fremme personlig vekst hos den enkelte elev.
- Skolebiblioteket skal være læringsarena i alle fag og på tvers av fag, og en arena for å formidle litteratur og digitale læringsressurser.
- Skolebibliotekansvarlige og lærere skal få økt kompetanse om skolebibliotekfaglige emner og bruk av skolebibliotek i opplæringen.
- Skoleeiere og skoler skal få støtte til systematisk arbeid med å integrere skolebiblioteket i opplæring i leseferdigheter og informasjonskompetanse.
- Universitetet i Agder skal være et ressurscenter for kompetanse i skolebibliotek.

Resultatmål innen 2013:

- 50 prosent av skolebibliotekarene i grunnskolen skal ha utdanning innenfor skolebibliotek.
- Det skal være en økning i antall kommuner og skoler som aktivt har tatt i bruk skolebiblioteket i opplæringen og som har forankret skolebiblioteket i sitt langsiktige planarbeid for å styrke leseferdighet.
- Det er etablert modeller for systematisk bruk av skolebibliotek i opplæringen.

Musee du Louvre, Paris

foto: www.parissnapshot.com

Foredlet gjennom flere år og hypermoderne!

Et biblioteksystem med skjulte skatter; små gullkorn som ligger i løsningen!

Bibliofil er foredlet gjennom mange år nå, i tett samarbeid med de som bruker det til daglig drift av biblioteket.

Men samtidig: Bibliofil er hypermoderne, med bruk

av de siste teknikker og løsninger.

BIBLIOFIL er bygd for fremtiden; et system du kan vokse med.

Man river ikke det som er solid. Man bygger videre på det.

Så også med Bibliofil.

BIBLIOFIL[®] levert av

Bibliotek-Systemer As. Postboks 2093, 3255 Larvik

Telefon: 33 11 68 00. Telefaks: 33 11 68 22. Internett: <http://bibliofil.no> E-post: firmapost@bibliofil.no

Karis kalender

Elefanten i rommet

Jeg blir aldri lei av å si det: bibliotek og skole er to sider av samme sak.

Vi ser det, gang på gang; der hvor skolen gjør biblioteket til en integrert del av kjernevirksomheten, der man oppmuntrer og tilrettelegger for samarbeid mellom lærer og bibliotekar i læringsprosessen, der øker både trivsel, lese- og annen informasjonskompetanse, og – trolig – også skoleresultatene. *(Denne siste sammenheng er det visstnok ingen som har undersøkt hittil, men det er i hvert fall min hypotese.)*

På nettsidene til Høgskolen i Oslo meldte professor Joron Pihl om et forskningsprosjekt, der "tverrprofesjonelt samarbeid mellom forskere, lærere, folkebibliotekarer og skolebibliotekarer har vært forløsende og bidratt til pedagogisk innovasjon og forskningsbasert skoleutvikling". Kari Frodesen er kritisk til at JBI ikke er med på dette. "Den sørgelige sannheten er at det knapt er noe konkret samarbeid mellom bibliotekarutdanningen (JBI) og lærerutdanningen (LUI) ved HiO", skriver hun.

Det er i det hele tatt få andre områder jeg kan tenke meg, hvor et samarbeid kan bli mer fruktbart – og mer samfunnsøkonomisk lønnsomt!

Så da speiles selvfølgelig denne sammenheng i et tett, praktisk samarbeid mellom utdanningene ved Høgskolen i Oslo (HiO) som produserer profesjonsutøverne på begge felt. Eller?

Lærernes prosjekt: Bibliotek som læringsarena

Den sørgelige sannheten er at det knapt er *noe* konkret samarbeid mellom bibliotekarutdanningen (JBI) og lærerutdanningen (LUI) ved HiO.

Derfor hoppet jeg i stolen (av pur glede!) da HiOs nyhetsside (4/2) meldte at "Samarbeid ga ivrige lesere". Oppslaget handlet om Joron Pihls (profilert LUI-professor) *Multiplisitet-prosjekt*; et tverrfaglig arbeid rettet mot *bruken av bibliotek som læringsarena*. Jeg tenkte at her har vi endelig et område hvor de to utdanningene har tatt hverandre i hendene og gått sammen ut i praksisfeltet – til glede for fremtidige studenter på begge sider.

Men nei; verken nyhetsoppslaget eller beskrivelsen av prosjektet i forskningsbasen *Cristin*, nevner med et ord at JBI har hatt en finger med i spillet. Og på HiO-siden leser jeg:

"Et ubemannet skolebibliotek har blitt et levende bibliotek. Nesten alle elevene sier de har blitt glad i å lese. Det er resultatet av samarbeid mellom forskere, lærere og bibliotekarer. I det tverrfaglige forskningsprosjektet samarbeider forskere og studenter ved to lærerutdanningsinstitusjoner, HiO og HiBU, med to flerkulturelle skoler og Drammens-

biblioteket. Forskerne er pedagoger, filologer og en lingvist."

Hvor var bibliotekarutdanningen?

Prosjektet var altså for så vidt i gode hender ("utviklingslokomotivet" Drammensbiblioteket er godt i stand til å representere bibliotekaspektet!), men *hvorfor i all verden var ikke bibliotekarutdanningen med på laget* – om ikke annet, så for å høste erfaring?

Jeg stilte spørsmålet som en kommentar på saken, og spurte om noen fra JBI "kunne tenke seg å fortelle litt om hvordan man samarbeider med LUI på dette området". Joron Pihl svarte at LUIs Multiplisitetsprosjekt har et samarbeid (på forskernivå) med JBIs *PLACE-prosjekt* ("biblioteket som møteplass"), men så langt har ingen fra JBI kommentert spørsmålet mitt.

Det ingen snakker om...

"En elefant i rommet" er en metafor for noe åpenbart som alle tilstedeværende er oppmerksomme på, men som man (taktfullt) unngår å snakke om.

Forholdet mellom bibliotekarer og lærere – bibliotek og skole – er en slik

Skolebibliotek, forskning og utdanning vekker debatt: "Hva er begrunnelsen for at JBI har overlatt skolebibliotek til andre læresteder?", spør skolebibliotekar Birgithe Schumann-Olsen, som kommentar til presentasjonen av Joron Pihls forskningsprosjekt på HiO-veven. (Illustrasjonsfoto: Erling Bergan)

elefant. I prinsippet er alle enige om at skolebibliotek er viktig for skolen og at en nøkkel til suksess er et tett samarbeid mellom bibliotekar(er) og lærerne. I praksis er grensesnittet mellom de to profesjonene et ingenmannsland – øde og til dels fullt av piggråd.

Det finnes selvfølgelig mange gode lokale unntak, men mitt inntrykk er at det foregår en ganske heftig (men lavmælt) profesjonskamp mellom bibliotekarer og lærere. Ingen vil spille 2. fiolin; hvis man drister seg til å si at biblioteket er et supplement til skolens faglige undervisning, blir bibliotekarene sure, mens en antydning om at bibliotekarer også er pedagoger, får lærerne til å legge på ørene.

Hvorfor er det (blitt) sånn?

Grunnlaget legges tidlig

Det ligger sikkert flere årsakssammenhenger under (blant annet spiller kommuneøkonomien en rolle), men ett forhold er det lett å gjøre noe med; manglende *tverrfaglig profesjonssoialisering* – fra begge sider.

Bibliotekarutdanningen kunne begynne med å løfte frem skolebibliotek fra dagens (spadiske) plassering som

valgfag i 3. klasse, samt trekke inn forelesere fra LUI. Lærerutdanningen kan gjøre det samme. I tillegg kan begge oppmuntre til faglige praksisprosjekter, for eksempel etter mal av Multiplisitet-projektet. Og hva med et masterprosjekt som undersøker sammenhengen mellom skole/bibliotek-samarbeid og karakterutvikling?

På HiO-nettet sier Joron Pihl: "*Felles undervisning om dette [praksissamarbeidet] for lærere og bibliotekarer i profesjonsutdanningen kan bli et viktig skritt framover mot framtidig tverrprofesjonelt samarbeid i praksisfeltet*". Svanhild Aabø fra JBI gir forslaget helhjertet støtte i sin kommentar. Spørsmålet er om LUI- og JBI-ledelsen kjenner sin besøkestid?

Det er på høy tid at vi begynner å snakke om elefanten i rommet.

Kari Frodesen
Spesialbibliotekar

Tidligere utgaver av Karis kalender finnes på:
<http://kariskalender.wordpress.com/>

Kunsten å være voksen

- Fysisk helse er viktig for en god alderdom, ja. Men det er like viktig å utfordre seg selv psykisk. Forstå seg selv, og å ha en dialog med seg selv eller andre om det, sier professor i psykologi Frode Thuen til Seniorpolitikk.no. Han har skrevet boka "Kunsten å være voksen".

Boka handler om voksenlivet generelt, men har et kapittel 5 om "Den grenseløse jobben". Det avslutter han slik: "Enten vi forlater yrkeslivet frivillig eller ufrivillig, og enten vi har oppnådd pensjonsalder eller går av før tiden, er en viktig epoke av livet over".

- Når noen passerer 60 eller der omkring, går de inn i en annen fase når det gjelder arbeidslivet. Enten de har nådd sine mål, eller de har resignert, så har mange mindre av det heseblesende strevet de har hatt tidligere i arbeidslivet. Men selv de som har nådd ledende stillinger og kanskje kunne hvile på sine laurbær, opplever noen ganger at yngre puster dem i nakken. Det er hele tiden nye omstillinger, som gjør at selv de som har mye erfaring ikke kan lene seg for mye tilbake. Men de som nærmer seg slutten av arbeidskarrieren, ser ut til å kunne slippe litt tak i karrierejaget. Det viser jo også SSPs seniorpolitiske barometer, nemlig at de eldste er mer tilfreds med jobben enn noen andre aldersgrupper, sier Frode Thuen til Seniorpolitikk.no.

- Hva vi gjør, betyr mye mer nå enn før. Derfor er det viktig å være proaktiv og reflektere over hva tiden som kommer, kan bringe. Du kan forankre det i hva du vil, men du må tenke at dette er ditt livsprosjekt. Ikke la de tilfældige mulighetene styre livet ditt. Det er færre som tør satse på deg etter at du er fylt 50, 55 eller 60 år. Er du over 60, kreves det mye for å overbevise en arbeidsgiver om at det er deg han eller hun skal satse på. Noen vil dessverre bare synke inn i stagnasjonen. Mye handler derfor om hvordan du er som person og hvordan du klarer å nyttiggjøre deg mulighetene, sier Frode Thuen. ■

Programkomité

Forbundsstyret vedtok på styremøte 31. januar at det nedsettes en programkomité som, på bakgrunn av innspillene fra forbundsstyret, utarbeider en grovskisse til nytt målprogram som kan presenteres på landsstyremøtet i mai. Programkomiteen rapporterer til forbundsstyret. Forbundsstyremedlem Roger Dyrøy skal lede komiteens arbeid. Forbundsstyret har foreløpig ikke utnevnt de øvrige medlemmene av komiteen.

Valg i YS Kommune

BFs nestleder Hanne Brunborg er valgt til nestleder i YS Sektor kommune, og som vara til sentralstyret i YS.

BFs kursplan for 2011

Forbundsstyret har vedtatt plan for hvilke kurs som skal arrangeres i BFs regi i løpet av 2011. Det spenner fra "Grunnkurs for tillitsvalgte og medlemmer" allerede nå i mars (se utlysning i dette nummeret av Bibliotekaren), via forhandlingskurs og temakurs, til "Kurs for bibliotekledere i kommuner – arbeidsliv og ledelse" i oktober. Kursene lyses ut gjennom egne annonser i Bibliotekaren, og på BFs nettsider. Kursplanen ble vedtatt etter at forbundsstyret hadde evaluert kursvirksomheten for 2009/2010.

BF har ansatt ny rådgiver!

Til å styrke arbeidet innen tariff, lønn og arbeidsliv, har BF lyst ut etter ny medarbeider til sitt sekretariat. Stillingsannonse stod i Bibliotekaren, på BFs nettsider, på Finn.no, på Navs nettsider og på vår egen bransjes postlister. I utlysningsteksten het det at "Vi søker etter en person med høyere utdanning (bachelor- eller mastergrad). Erfaring fra fagforeningsarbeid, arbeidsrett eller kjennskap til bibliotek og bibliotekarer vil være en fordel." Søknadsfristen var satt til 25. januar 2011.

Det kom inn i alt 11 søknader, og 6 av disse ble innkalt til intervju. Tilsettingsutvalget, bestående av Monica Deildok,

Hanne Brunborg, Elisabeth Bergstrøm og Erling Bergan, gjennomførte intervjuene 8. og 9. februar. En enstemmig innstilling fra utvalget førte til et enstemmig vedtak om tilsetning i forbundsstyrets møte 14. februar.

Og den nye rådgiveren i BFs sekretariat heter Kari Lifjell! Hun er kanskje mest kjent som mangeårig hovedtillitsvalgt for BFs medlemmer i Oslo kommune, men har også hatt en rekke andre roller. Vi kommer tilbake med en bredere presentasjon av Kari Lifjell i neste nummer av Bibliotekaren, da tilsettingsdato m.m. vil være klart.

Tariffutvalg Staten

Forbundsstyret oppnevnte i sitt møte 31. januar nytt tariffutvalg for medlemmene i statlig tariffområde. Det vil si, oppnevningen var ny, men medlemmene fra forrige periode ble gjenoppnevnt. Så utvalget består fremdeles av Kristin Østerholt, Mona Magnussen, Knut Alstad, Monica Deildok og Grete Gluppe. Monica Deildok er forbundsstyrets representant i dette tariffutvalget, som ble oppnevnt for perioden frem til 31. desember 2012.

Tariffutvalget skal fange opp aktuelle problemstillinger innen statlig tariffområde og:

- komme med innspill til tariffkrav i forbindelse med lønnsoppgjørene i Staten
- stimulere til debatt omkring lønns- og tariffspørsmål i statlig sektor, blant annet gjennom artikler i Bibliotekaren
- forberede tariffsaker til diskusjon og vedtak i forbundsstyret, etter delegasjon eller på eget initiativ

Tariffutvalg Spekter

Forbundsstyret oppnevnte i sitt møte 31. januar nytt tariffutvalg for medlemmene i tariffområdet Spekter. Utvalget har fire medlemmer: Gyri Straumann, Oslo Universitetssykehus, Liv Vikan, Helse Nord-Trøndelag HF, Silje Ada Helgevold, Stavanger universitetssykehus og Monica Deildok, som er forbundsstyrets representant. Tariffutvalget er oppnevnt for perioden frem til 31. desember 2012.

Tariffutvalget skal fange opp aktuelle

problemstillinger innen tariffområdet Spekter og:

- komme med innspill til tariffkrav i forbindelse med lønnsoppgjørene i Spekter
- stimulere til debatt omkring lønns- og tariffspørsmål i sektoren, blant annet gjennom artikler i Bibliotekaren
- forberede tariffsaker til diskusjon og vedtak i forbundsstyret, etter delegasjon eller på eget initiativ

BF beholder sin revisor

BF satte i fjor ut regnskapet sitt til det eksterne regnskapsbyrået Hallingdal økonomiservice på Gol. Etter årsskiftet var det naturlig å innhente tilbud fra flere revisjonsbyrå, for å vurdere hva som var praktisk og rimelig. Forbundsstyret gjennomgikk tilbudene

i sitt møte 31. januar, og det endte med et vedtak om å beholde BDO. Det var ikke noe å tjene på å bytte revisjonsselskap nå.

Sekretariatet snart på plass...

Men ikke helt på plass ennå. Etter 15 år i Lakkegata 21 er det mye som skal ordnes, sorteres, kastes, bæres, tilpasses, monteres, osv., før vi igjen har en sømløs sekretariatstjeneste oppe og går i våre nye lokaler i Øvre Vollgate 11. Flyttelasset gikk lørdag 26. februar, men flyttebyrået trengte også noen dager i uka etter for å få alt over fra Grønland til Kvadraturen.

Bildene viser situasjonen som BF-sekretariatet var i mens flyttinga pågikk.

Bildet til venstre viser forbundsleders kontor første arbeidsdag i Øvre Vollgate. Tre skuffer og en grønn post-it-lapp var litt for spartansk til at vi kunne si at BF var oppe og stå med en gang...

BF-stipend utlyst igjen

Forbundsstyret har avsatt 58.000 kroner til BF-stipend i 2011. I tillegg kommer 10.000 kroner til det egne stipendet til studentmedlemmer. Det er de årlige budsjettene i BF som setter rammene for stipendordningen, men fordelingen på de to stipendtypene må uansett gjøres av forbundsstyret. Stipendene lyses ut gjennom BFs tidsskrift og nettsider.

BF fortsetter ordningen fra i fjor, det vil si at det ikke er noen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året. Stipendmidler tildeles fortløpende etter vurdering. Forbundsstyret har delegert til AU å foreta fortløpende tildeling på grunnlag av føringer forbundsstyret gir. Og AU rapporterer tilbake til forbundsstyret om tildelingen gjennom AU-referatene, som alltid inngår i forbundsstyrets sakspapirer.

Det er fremdeles et klart krav til de som får stipend, at det skal sendes en kortfattet rapport til BF om hva som er gjort og hvordan midlene er brukt. Dessuten kan skriving av artikkel til Bibliotekaren være en del av gjenytelsen for tildelt stipend.

Vedtektsutvalg

Forbundsstyret nedsatte i sitt møte 31. januar et utvalg som skal foreta en gjennomgang med tanke på justeringer av BF's vedtekter, som kan presenteres på landsmøtet i november 2011. Utvalget skal levere sine forslag til forbundsstyret. Elisabeth Bergstrøm leder arbeidet i utvalget, som for øvrig består av Marit A. Somby, Monica Skybakmoen og Erling Bergan.

Kræs, boom, bang!

Nå er Maktens pluttifikasjon over, og alle de 400 deltakerne er vel hjemme. Forfattere og illustratører har snakket og vist frem. Man har møtt nye og gamle kollegaer, og generelt hatt en veldig fin konferanse.

Blant alle de gode foredragene var det spesielt ett jeg bet meg merke i. Det var Linn T. Sunnes foredrag om lettleste bøker. Sunne skrev i fjor en bok som het "Pistol", den handlet om to gutter som finner en pistol og hvordan de håndterer det. Sånn for å flisespikke litt, så må jeg påpeke (som flere andre) at illustrasjonene viser en revolver og ikke en pistol.

Under foredraget sitt tok hun opp det at det manglet lette og spennende bøker for barn. Det begynner å bli en del lette og morsomme bøker, men det er altså fortsatt en mangel på spennende bøker. Og det slo meg hvor godt dette stemmer! La meg gi dere et velkjent scenario. Inn kommer det en gutt, ca. 10-14 år, sammen med sin mor/far. Opphavet spør på vegne av guttungen om jeg kan hjelpe dem med å finne noe han kan lese, for han er egentlig ikke så glad i å lese. Jeg følger dem bort

Maktens pluttifikasjon

Den nordiske barne- og ungdomslitteraturkonferansen er en tverrfaglig konferanse om barne- og ungdomslitteratur. Den arrangeres i Stavanger av Rogaland fylkeskommune og har blitt holdt omtrent annethvert år siden 1993. Konferansen er Nordens største arrangement om barn og unges litteratur og lesing. Konferansen blir vanligvis holdt over 3-4 dager i februar og omfatter foredrag og opplesninger av norske og utenlandske forskere, formidlere og forfattere. Deltakere er bibliotekansatte, forlagsfolk, litteraturvitere, lærere, oversettere, kritikere, forfattere og illustratører, hovedsakelig fra Skandinavia. "Maktens pluttifikasjon" var årets utgave av konferansen, som ble arrangert i Stavanger 7. - 9. februar 2011.

Kilde: Wikipedia

til fantasy-hylla vår og henter frem serien "Drageherren" til Josefine Ottesen, eller serien om "Sarin" av Benni Bødker, eller jeg finner frem "Korsfarer"-serien til Steffen Sørnum. Alle har mye illustrasjoner og varierende grad av tekst, og alle er spennende. I Drageherren og Korsfarer-serien slåss det så blodet spruter!

Og her vet jeg mange har problemer. Blod og slåssing har da intet å gjøre i en barnebok! Jeg skjønner jo hva de mener. Det er jo vold overalt for tiden, det må da ikke være nødvendig å utsette barna for dette i barnebøkene også! Hmmm, med denne tankegangen så bør vi kanskje gå gjennom eventyrhyllene mens vi først er i gang. De er jo ofte ikke akkurat blodfattige greier de heller. Askeladden som lurer trollet til å snitte opp buken sin er jo et eksempel, Hans og Grete som dytter hekse inn i ovnen så hun brenner i hjel er et annet. Eller gjelder det andre regler når det ikke er bilder? Bildene man danner i fantasien er ofte verre enn de som blir brukt i bøkene, men det teller kanskje ikke?

Å si at vi ikke kan ha denne typen bøker, i hvert fall ikke illustrerte, fordi barna kan tro det er ekte eller blir "inspirert" av det syns jeg høres skikkelig idiotisk ut. Jeg har spurt noen av gutta som har lånt disse

bøkene her om hva de syns, og alle jeg har spurt har vært veldig klar på at de vet det ikke er ekte. Kanskje flere heller burde spørre ungene selv, i stedet for å ta avgjørelser over hodet på dem?

Det er ikke alltid like lett for oss voksne å huske hvordan det var å være barn, og jo eldre man blir, jo vagere blir minnene. Likevel syns jeg å huske at jeg hatet at voksne gikk ut i fra at jeg ikke kunne tenke bare fordi jeg var et barn. Jeg tror nok at barn i dag ikke er annerledes. Selv om det er vi voksne som bestemmer så skader det ikke å spørre barna om deres mening, det kan være man blir overrasket over hva man får høre. Så før man tar noen gigantiske skritt tilbake i tiden og begynne med å sensurere samlingen sin. Bruk noen minutter på å spørre de unge brukerne. Kanskje vil de være enige, kanskje er de uenige, men da har man i hvert fall litt mer informasjon før man foretar et slik alvorlig valg. ■

Vår spaltist Jan-Egil Holter-Wilhelmsen er utdannet bibliotekar fra 2008 og jobber nå som avdelingsleder på barneavdelingen ved Horten bibliotek.

YS: - Samtlige ledere må vise moderasjon

Mens lederne i de fleste andre bransjer viste moderasjon i fjor, økte lederlønnene mye i både varehandel, finans og statseide foretak. - Skal vi klare å demme opp for en rask renteøkning, må lederne i alle bransjer vise tilbakeholdenhet, sier Kvalheim i en kommentar til rapporten fra Teknisk beregningsutvalg for inntektsoppgjørene (TBU).

TBUs foreløpige rapport for inntektsoppgjøret 2011 viser fortsatt oppgang i norsk økonomi. Store deler av norsk næringsliv opplever bedre tider, og da særlig de som leverer til olje- og gassindustrien. Prisforventningene er lave, selv om elektrisitetspriser, valuta og matvareprisene skaper stor usikkerhet.

Utfordringen er at norsk industri forverret sin konkurransevne ytterligere i 2010, som følge av både høyere lønnsvekst i industrien og sterkere kronekurs.

- YS vil bidra til en fornuftig linje i årets lønnsoppgjør. En for høy lønnsvekst kan føre til at Norges Bank svarer med å heve renta raskere enn ved en lavere lønnsvekst, sier YS-leder Tore Eugen Kvalheim.

- Norges Bank må ta hensyn til situasjonen for konkurranseutsatt sektor og utsiktene til lavere prisvekst når rentenivået skal fastsettes fremover, understreker han.

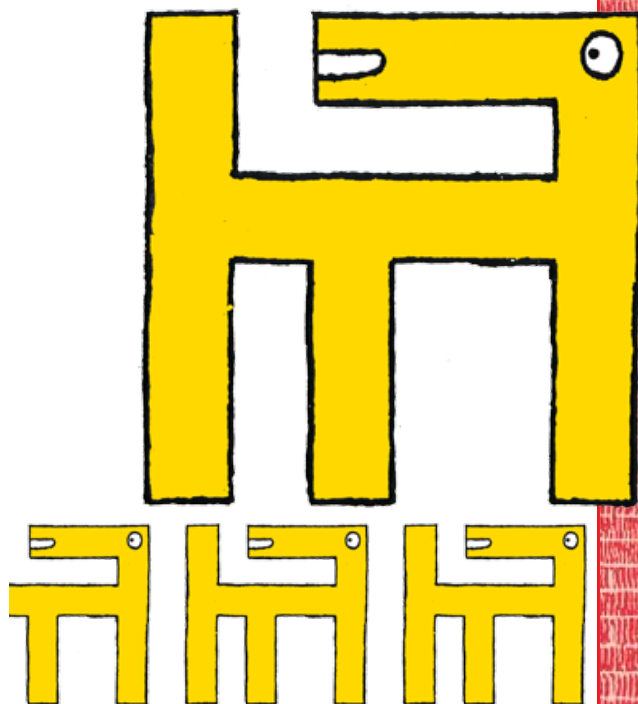
Mens den generelle lønnsveksten lå på litt under fire prosent for vanlige lønsmottakere i 2010, økte lønningene med mellom ni og elleve prosent for administrerende direktører og personer med lederfunksjoner i varehandel og finanstjenester. Også i de statseide selskapene økte ledernes lønn uforholdsmessig mye. Veksten i lederlønnene i andre næringer var lavere eller på samme nivå som for de vanlige lønnstakerne.

- YS reagerer på at lederlønnene i varehandel, finanssektoren og statseide selskaper fortsatt øker. Mens vanlige lønsmottakere har vist moderasjon, gjelder ikke dette for mange av våre toppledere i disse sektorene. Dette gir et negativt signal, både til vanlige lønsmottakere og samfunnet for øvrig. Mens lederlønnene steg i disse bransjene, måtte lønsmottakerne holde seg innenfor langt mer moderate rammer, påpeker Kvalheim.

Bibliotekenes IT-senter

Mikromarc 3 brukere ser seg aldri tilbake!

Stadig flere går over til Mikromarc 3 – det helt nye og banebrytende systemet for norske bibliotek.

Med et helt nytt og behagelig brukergrensesnitt er Mikromarc 3 svært enkelt å forstå.

Den pedagogisk riktige oppbygningen leder deg gjennom de ulike funksjonene på en intuitiv og ukomplisert måte – nesten som om systemet selv aner hva du ønsker eller hvor du vil gå. Mikromarc 3 møter dine behov på en enestående måte; helintegrert, intuitivt og moderne.

Ta kontakt med oss, så får du vite mer om bibliotekenes aller beste venn!

www.bibits.no • Tlf.: 22 08 98 97

Bibliotekenes IT-senter AS • Majorhaugveien 20 • Pb. 458 Etterstad • 0605 Oslo
Tlf. 22 08 34 00 • Faks. 22 08 98 80 • salg@bibits.no • www.bibits.no

Nytt fra BIBIN

Bibliotekarutdanninga
ved Høgskolen i Oslo

HIO + HIAK = HIOA(K):

Den fusjonerte høgskolen i Oslo og Akershus

*Tekst: Studieleder Liv Gjestrum
Høgskolen i Oslo
Avdeling for journalistikk,
bibliotek- og informasjonsfag
Bibliotek- og informasjonsstudiene*

Før jul besluttet de respektive styrene for høgskolene i Oslo og Akershus at de to institusjonene skal bli til en høgskole fra 1. august 2011. Tretten avdelinger på to høgskoler skal bli til fire fakulteter: Fakultet for helsefag, Fakultet for lærerutdanning, Fakultet for teknologi, kunst og design og Det samfunnsfaglige fakultet. Fakultetene skal inndeles i institutter, til sammen 21 stykker.

Målet med den sammenslåtte høgskolen er at den i sterkere grad enn i dag skal bidra til utvikling av regionen. Oslo og Akershus vil være et område med sterk befolkningsvekst og stort behov for kvalifisert arbeidskraft. Store oppgaver skal løses innenfor utdanning, helse, teknologi og miljø og på kulturfeltet. I dette perspektivet ser man det som en styrke at ressursene samles i en regional høgskole.

Fra plan til virkelighet på to år

Planleggingsfasen har vært kort, tatt i betraktning at fusjonen også innebærer en meget stor omorganisering. De tilsatte ble informert om fusjonsplanene høsten 2009, og to år senere vil altså sammenslåingen være et faktum. Det har vært reist betydelig kritikk

mot den korte planleggingsperioden, og mange tilsatte har vært bekymret for at konsekvensene av fusjonen ikke har vært godt nok utredet. Når vedtaket er fattet, er imidlertid innstillingen at man skal bidra til at fusjonen gjennomføres så smidig som mulig. Hovedanliggende på avdeling JBI er at studentene skal merke minst mulig til organisasjonsendringene, og at alt skal "være på skinner" ved studiestart i august.

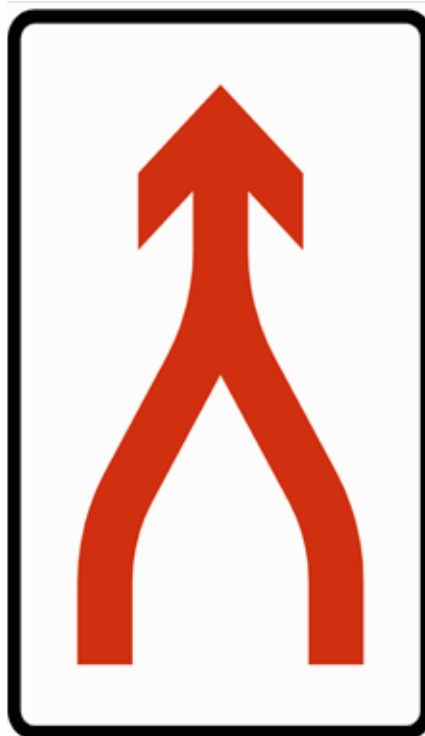
Hva betyr så fusjonen for våre utdan-

ninger i bibliotek- og arkivfag? Organisasjonsbetyr den at fra å utgjøre en avdeling sammen med utdanningene i journalistikk og medier og kommunikasjon, blir vi fra høsten av et eget institutt på Fakultet for samfunnsfag (sammen med bl.a. journalistikk og medier og kommunikasjon, som også blir eget institutt). Primært ønsket avd. JBI å bli et eget fakultet, men da styret gikk inn for kun fire fakulteter, så vi det som mest formålstjenlig å gå sammen med de samfunnsfaglige utdanningene. I et forslag som ble framlagt tidlig i fusjonsprosessen, ble JBI plassert på et kulturfaglig fakultet sammen med faglærerutdanninger i kunsthøgskolen og produktdesign. Der følte vi oss fremmede. Vårt metodegrunnlag er hovedsakelig samfunnsfaglig.

Institutt navn klart 30. mars

Instituttet har ikke fått navn ennå, men Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag og Institutt for bibliotek- og informasjonsfag er de to forslagene som har mest støtte blant personalet. Avdelingsstyret fattet vedtak i navnesaken på sitt møte 30. mars.

Samboerskapet med journalistutdanningen, som startet i 1995 da de selvstendige statlige høgskolene i Oslo ble slått sammen til Høgskolen i Oslo, vil delvis opphøre. Organisasjonsbetyr det at vi som nevnt to separate institutter, men vi kommer fortsatt til å være samlokalisert og sannsynligvis også dele

på administrative ressurser. Dermed vil vi ha en tettere forbindelse til de tilsatte på journalistikk og mediefag enn til de øvrige tilsatte på Fakultet for samfunnsfag. Disse instituttene vil befinne seg noen kvartaler lenger nede i Pilestredet, og omfatter Institutt for barnevern og sosialt arbeid, Institutt for administrasjon, ledelse og velferdsfag og Institutt for økonomi og revisjon (alle navn er foreløpige).

Ingen flytting i denne omgang

Ingen utdanninger er planlagt flyttet i første omgang. Den nye høgskolen HIOAK vil derfor være lokalisert både i Pilestredet og på Kjeller.

Rektorvalget finner sted i begynnelsen av mars, og fire rektorkandidater stiller til valg, alle i team som inkluderer en prorektorkandidat for studier og en for forskning og internasjonisering. Kandidater både fra HiO og HiAk skal være representert i teamene.

Hvert av de fire fakultetene vil ha en dekan som øverste leder. Stillingene er utlyst, og tilsetning skjer når ny rektor er valgt og kan være med på tilsetningen. Når dekanene er på plass, tilsettes instituttleder. Alle de faglige lederstillingene er tidsavgrensede stillinger med åremål på fire år. Det blir oppnevnt et høgskolestyre og fakultetsstyrer, men ikke styrer på instituttnivå. Avdeling JBI går inn for at instituttene får et instituttråd for å opprettholde den tette kontakten med representanter fra profesjonsfeltet.

Hvordan den administrative organi-

seringen av den nye høgskolen vil bli, avgjøres i mars. Det er lagt fram ulike modeller som nå er på høring, og det skal avklares hvilke funksjoner som skal ligge på henholdsvis institusjons-, fakultets- og instituttnivå. Det er ulikt syn på hvordan den nye høgskolen bør organiseres, både mellom HiO og HiAk og mellom og innenfor de enkelte avdelingene. Ønsket til studenter og tilsatte på avd. JBI er at instituttene får størst mulig beslutningsmyndighet og handlingsrom, og at de får beholde sine administrative medarbeidere slik at nærheten til studenter og ansatte blir ivaretatt.

Innadventd periode

Det foreligger mye dokumentasjon på at fusjoner og omorganiseringer fører til at virksomhetene blir "innadventde" i en kortere eller lengre periode. Det er krevende å finne sin plass i en ny struktur hvor ulike kulturer skal smelte sammen og nye rutiner innarbeides. Mange medarbeidere opplever usikkerhet og stress rundt sin arbeidssituasjon. Vi håper at arbeidet med fusjonen ikke blir alt for ressurskrevende slik at vi i størst mulig grad kan konsentrere oss om vår kjernevirksomhet: utdanning og FoU-virksomhet.

Vi ser dessuten store muligheter i vår nye organisasjonstilnærning. På det samfunnsfaglige fakultetet blir vi knyttet opp mot et større faglig kollegium, og planlegger allerede dette semesteret de første møtene for å bli kjent

med hverandres utdanninger, interesseområder og prosjekter. Uavhengig av fusjonen er vi også i gang med å etablere en erfaringsbasert mastergrad i utvikling og ledelse av bibliotek i samarbeid med det instituttet som i det nye fakultetet vil få benevnelsen Institutt for administrasjon, ledelse og velferdsfag. Slike fellesprosjekter innen utdanning vil bli enklere å få til når vi tilhører samme fakultet.

Instituttene som fyrårn

I alle utredninger om HiO-HiAk-fusjonen blir det vektlagt at instituttene og utdanningene skal være kraftsentrene (eller fyrårnene, for å bruke et annet bilde) i den nye høgskolen. Vi er enige i at det er en god strategi. Det er på instituttene utdanningen og forskningen skjer, og det er profesjonsutdanningene omverdenen i første rekke vil forholde seg til, og ikke til høgskolen som helhet eller til fakultetene. Med hensyn til synliggjøring og profilering ser vi det derfor som en styrke at vi blir et selvstendig institutt. Vår primæroppgave vil fortsatt være å tilby relevante og oppdaterte utdanningsprogrammer til studenter som skal arbeide i biblioteker, arkiv og beslektede virksomheter, og tilbudet blir best hvis det har nærhet til og forankring i profesjonsfeltene. ■

Høgskolen i Oslo slår seg sammen med Høgskolen i Akershus til sommeren. Dermed blir slutt på Avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag (JBI), for nå blir bibliotek- og informasjonsvitenskap eget institutt. Men de blir fremdeles på Bislet.

Fra Bobcatsss-konferansen i Szombathely 2011:

Nye verktøy, metoder og oppgaver

Unge hjemløses mentor og voksenkontakt, rollespillskoordinator og merkevare. Dette er en bibliotekars fremtidshverdag, skal vi tro foredrag fra Bobcatsss 2011.

Tekst: **Espen J. Nordlie**

Foto: **Tina Øyna**

"Finding new ways" var hovedtemaet for årets Bobcatsss-konferanse, noe som tydelig gjenspeilet seg i de ulike foredragenes innhold. Internett og andre kommunikasjonsverktøy har endret brukernes atferd og krav til tilbud og service. Et moderne bibliotek tiltrekker seg derfor andre brukergrupper enn de tradisjonelle boklånerne. For mange minoritetsgrupper er bibliotekene blitt et lavterskeltilbud når det gjelder sosia-

lisering, informasjonssøk, aktiv hjelp og rådgivning på områder som ligger utenfor de tradisjonelle bibliotek-tjenestene. I så måte er biblioteket blitt en viktig brobygger mellom mennesker og informasjon. Ikke alle har lik tilgang til ressurser og medier, men gjennom biblioteket kan vi prøve å utligne denne forskjellen, og gi alle den samme muligheten til å uttrykke seg gjennom slike medier.

En profesjon i endring

Av de nærmere 60 foredragene var det mange som tok for seg utfordringene som

kommer av de teknologiske og yrkesmessige endringene innen biblioteksektoren. Både bibliotekaryrket og bibliotekrommet har endret seg mye, og nye endringer vil komme når det gjelder sosiale aspekter, nye brukergrupper og arbeidsmetoder. Bibliotekarens rolle i det digitale bibliotek vil dreie seg mer om misjon og samfunnsoppdrag, enn ren informasjon og litteraturformidling. Fremtidsbildene fjerner seg langt fra det biblioteket vi kjenner i dag. Kravene til bibliotekarene vil bli mindre innholdsbasert, og mer teknologi- og medieorientert. På mange måter ser det

Den norske Bobcatsss-gruppen i Szombathely. Fra venstre: Siri, Marte, Veronica, Espen, Sindre og Henrik. Tina er ikke med på bildet, hun er fotografen.

ut til at fremtidens bibliotekar mer vil bli en IT-ressurs enn en kultur- og litteraturformidler, og faktisk må lære å formidle sin kunnskap og tjenester som en unik merkevare.

Fra formidler til sosialarbeider

Et eksempel på dette er studier gjort ved University of Tennessee i Knoxville. De har tatt for seg seksuelt avvikende hjemløse ungdoms bruk av biblioteket, og hvordan disse betrakter biblioteket og bibliotekarene som sine allierte. I dobbeltmoralens høyborg USA blir seksuelt avvik i mange miljøer sett på med forakt. De blir trakassert, forfulgt og jaget til et liv på gata. I USA er det mellom to og tre millioner hjemløse i alderen 12 til 24 år. Av disse er mellom 20 og 40 prosent homoseksuelle, lesbiske eller transvestitter. De fleste livnærer seg ved å utføre seksuelle tjenester, enten som ren prostitusjon eller i bytte mot mat og tak over hodet.

Hva kan så et bibliotek tilby disse unge menneskene? Først og fremst en voksenperson som kan bli deres "nærmeste", en forelder-erstatte. En som kan bidra med omsorg, tilgang til moderne informasjonsverktøy og andre ressurser som kan bidra til å endre folks homofobi. Mange vil hevde at dette er oppgaver institusjoner bør skjøtte. Undersøkelser viser imidlertid at disse ungdommene skyr som pesten alle institusjoner som er tilrettelagt for å hjelpe dem.

Spørsmålet er hvorfor bibliotekene skal tilby tjenester som i utgangspunktet er sosiale? Et svar er sammenhengen mellom menneskerettigheter og de offentlige bibliotekenes samfunnsansvar. Forfatterne bak undersøkelsen konkluderer med at bibliotekene har en viktig samfunnsrolle som en sosial arena både for de ressurssterke og de svakere stilte.

Virkelighetsspill

Sara Westerdahl, fra Bibliotekhøyskolen i Borås, la fram sine betraktninger omkring informasjonsbehovet deltakere i "levende" rollespill har, og hvordan bibliotekene kan imøtekomme disse. Den type rollespill det her er snakk om går under betegnelsen LARP (Live Action Role Play). Dette er rollespill hvor deltakerne opptre aktivt som i en forestilt virkelighet. Hvorfor Westerdahl ønsket å se nærmere på dette var at slike rollespill har et stort informasjonsbehov, men har til nå ikke møtt særlig forståelse for dette i bibliotekene. Hvilke type informasjonsbehov har denne gruppen, hvordan kan dette håndteres ut fra den samfunnsoppgavene bibliotekene har? Metodene som ble brukt var intervjuer via e-post og gjennomgang av tidligere studier på området. Resultatene viste at spillerne trenger informasjon om både regler og innhold for å beskrive den "virkelighet" de ønsker å "leve" i, i tillegg til informasjon som bidrar til å gjøre karakterene så autentiske som mulige, for eksempel å se på en katts atferd for å kunne spille en katterolle.

Konklusjonen til Westerdahl er at bibliotekene allerede har mye av den kunnskap som kreves for å imøtekomme informasjonsbehovene til ulike rollespill. Særlig gjelder dette historisk materiale og kunnskap om klær og andre gjenstander fra den aktuelle perioden.

Bli en merkevare

De nye sosiale mediene på internett gir nye muligheter for informasjonsutveksling, både i den private sfæren, men også for en profesjonsrolle. En gruppe studenter fra Hanze University Groningen har sett på hvordan man gjennom medier som Facebook og Twitter kan bygge sin egen "merkevare" eller sin profilerte identitet.

Personlig profilering går i korthet ut på

BOBCATSSS

- En årlig konferanse som arrangeres av bibliotekstudenter fra Vest- og Øst-Europa på oppdrag fra EUCLID (European Association for Library and Information Education and Research).
- Et akronym satt sammen av første bokstav i navnet til de ni byene som startet BOBCATSSS konferansen i 1993: Budapest, Oslo, Barcelona, Copenhagen, Amsterdam, Tampere, Stuttgart, Szombathely og Sheffield.
- Retter seg mot studenter, informasjonsspesialister, akademikere innen bibliotek faget, forskere og ansatte innen biblioteks- og informasjonssektoren.

å presentere deg selv som et "merke" overfor andre. Hvordan kan du fremstå som positiv og hyggelig, kunnskapsrik og erfaren? Med andre ord vise omverden hvem du er og hva du er god for. Kort sagt er det to grunnregler for en vellykket personlighetsprofilering. Første skritt er å gjøre en selvransakelse, hvem er du, hva står du får, hva er dine sterke og svake sider. Se på hvilke muligheter dette gir deg, og hvilke "trusler" som foreligger, og eliminer truslene. De tingene du skal finne er hva som gjør deg unik, pålitelig og sammenhengen mellom disse egen-skapene.

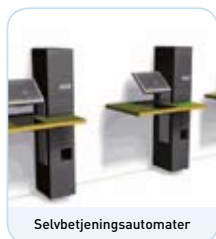
Hvilke fordeler kan personlig profilering gi deg, privat og i jobbsituasjoner? Svarene de kom med var at før sto man i den samme jobben stort sett hele livet. I dag er jobb-hopping mer vanlig. Da er det viktig å stå fram med en klar og tydelig profil, en profil som er lett og oppfatte. Sosiale medier som Facebook, Twitter og andre gir deg store og gode muligheter til personlig profilering. Disse mediens styrke er at de er "grenseløse" og effektive. Et godt eksempel på dette er de politiske opptøyene som nå foregår i flere arabiske og afrikanske land. Uten globale medier hadde disse opptøyene aldri fått det omfang de har fått. Gjennom disse mediene ser man at man langt fra er alene i verden. ■

BOBCATSSS 2011 – "Finding new ways"

- Den 19. i rekken
- Foregikk ved Universitetet i Vest-Ungarn, Szombathely, 31. januar til 2. februar.
- Et samarbeid mellom universitetet i Vest Ungarn, Sombathely, høyskolene i Eisenstadt (Østerrike) og Oslo.
- Mer enn 300 deltakere fra hele verden.

BIBLIOTEKSERVICE AS

Alt du trenger – til en rimelig pris...

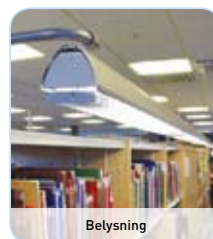
Selvbetjeningsautomater

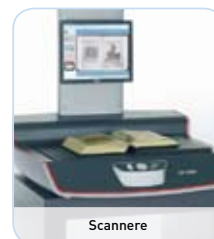
Møbler

Innredningshjelp

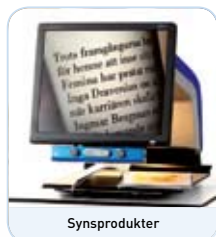
Belysning

Scannere

Mikrofilm

Synsprodukter

Rullearkiv

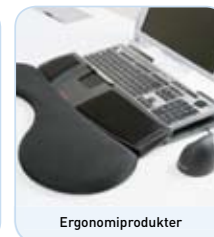
Rekvisita og utstyr

Lyttestasjoner

Reparasjonsmaskiner for CD/DVD

Ergonomiprodukter

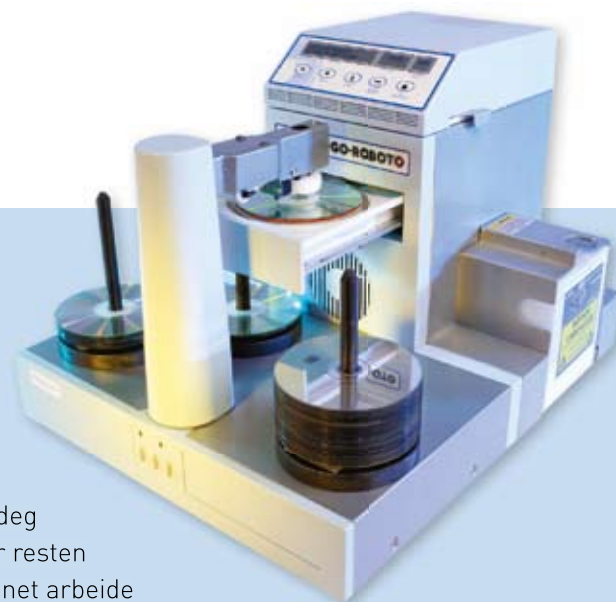
Bestill Hovedkatalogen! – Alt til biblioteket

Postboks 9102, 3036 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Roboto Helautomatisk DVD/CD Reparasjonsmaskin

- **Helautomatisk** – la maskinen gjøre jobben
- **Miljøvennlig** – du reparerer, i stedet for å kaste
- **Effektiv** – reparerer opp til 100 skiver om gangen
- **Bruk dagen mer effektivt** – mens maskinen arbeider for deg
- **Brukervennlig** – legg skivene på søylen, og maskinen gjør resten
- **Maskinen er raskt tjent inn** – frigjør medarbeiderne til annet arbeide
- **Reparerer alle typer skiver** – spill, lydbøker, DVD og CD, inkl. Blue Ray
- **Penger spares** – du slipper å sette av så mye penger til nykjøp når skivene blir reparert
- **Billig i drift** – hver reparasjon koster kr 3,37. Hva koster en ny lydbok eller et nytt spill?

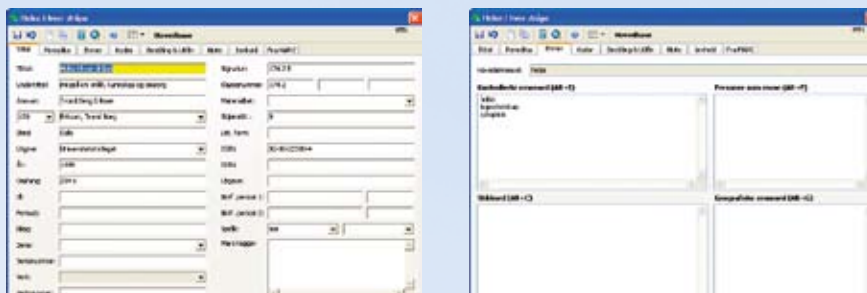
BIBLIOTEKSERVICE AS

Postboks 9102, 3036 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

TIDEMANN **4** Biblioteksystem®

Logisk og brukervennlig

RIMELIGE PRISER PÅ SYSTEM OG VEDLIKEHOLD...

BIBLIOTEKSERVICE AS

– navnet på god service

Pettersvollen 3, Pb. 9102, 3006 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55 · salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

SCANNERE FOR DIGITALISERING OG LAGRING

Scannere for publikum, med mulighet for direkte utskrift og lagring på USB minnepinne!

OS 14000 Scanner: →

For digitalisering og lagring
av egne bøker og dokumenter

- ← OS 12000 Bookcopy:
Publikum scanner selv,
og kan velge:
- direkteutskrift
 - lagring på USB pinne

BIBLIOTEKSERVICE AS

– navnet på god service

Pettersvollen 3, Pb. 9102, 3006 Drammen
Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Kan ansatte nekte å håndhilse?

SPØRSMÅL:

Det har oppstått en diskusjon på jobben angående en muslimsk ansatt som har sagt at han ikke håndhilser på kvinner. Dette har opprørt mange av de ansatte av begge kjønn, som opplever dette som kvinnediskriminerende og uhøflig. Jeg føler at håndhilsing er innarbeidet i norsk kultur og uttrykk for god folkeskikk, og anses som påkrevd når man kommer til en ny arbeidsplass. Må vi godta dette, eller kan dere informere ham om at slik atferd ikke kan aksepteres på arbeidsplassen?

SVAR:

Likestillings- og diskrimineringsombudet mottar mange henvendelser knyttet til religion og

arbeidsliv. Norge er blitt et flerreligiøst samfunn, og arbeidsgivere må ta hensyn til at det kan være ulike religioner og livssyn på en arbeidsplass.

Gjensidig respekt

Ombudet vil ikke anbefale at man forsøker å presse noen til å håndhilse dersom det ikke oppleves som naturlig for dem. Dersom noen ikke ønsker å håndhilse på grunn av sin religiøse tro, vil et slikt press også kunne være i strid med forbudet mot diskriminering i diskrimineringsloven § 4.

Derimot kan en arbeidsgiver kreve at arbeidstakere behandler alle sine kollegaer med respekt. Om en arbeidstaker behandler sine kvinnelige kollegaer dårligere enn

Likestillings- og diskrimineringsombud Sunniva Ørstavik. (Foto: CF Wesenberg)

de mannlige fordi de er kvinner, vil dette kunne være i strid med likestillingsloven.

Finn løsninger i fellesskap

Dersom det oppleves som et problem at ansatte ikke ønsker å håndhilse på deres arbeidsplass, vil vi foreslå at dere tar dette opp med ham det gjelder, og at dere i fellesskap prøver å finne frem til løsninger som både han og hans kvinnelige kollegaer opplever som akseptable.

Ombudet vil påpeke at det finnes mange andre måter å vise høflighet og respekt på enn å håndhilse, og at det ikke kan settes likhetstegn mellom at man ikke ønsker å håndhilse og mangel på respekt.

Når det gjelder arbeidstakers plikter, gjør vi også oppmerksom på at en arbeidstaker ikke uten videre kan nekte å utføre en arbeidsoppgave på grunn av sin religion eller overbevisning.

Med vennlig hilsen
Sunniva Ørstavik
Likestillings- og diskrimineringsombud

Foto: Tobias Wolter

Arena for dialog og utvikling

Femtende februar lanserte Nasjonalbiblioteket NB!blogg. I bloggen inviterer Nasjonalbibliotekar Vigdis Moe Skarstein til dialog med alle som er opptatt av bibliotekutvikling.

Tekst: **Ingjerd Skrede**
Nasjonalbiblioteket

Foto: **Ketil Born**

-Bloggen er viktig for å få en tett dialog med dem vi skal samarbeide med. Og, dialog er naturligvis helt nødvendig for å få en god utvikling av bibliotekarbeidet i Norge. Nå er jo ikke NB!blogg vår første, eller eneste blogg, legger Vigdis Moe Skarstein til. - Tidligere har vi opprettet blogger for enkelt-tjenester som for eksempel Bokhylla.no og utviklingen av Biblioteksøk. Og, vi vil ha tilsvarende blogger på andre tjenester vi utvikler framover. Men en generell blogg som NB!blogg er viktig for at vi skal kunne fange opp hva folk lurer på og hva som rører seg i miljøet til enhver tid.

- Vi ønsker å gjøre det lettere å følge med på hva vi gjør, sier nasjonalbibliotekar Vigdis Moe Skarstein i forbindelse med at NB har opprettet en egen blogg om bibliotekutvikling. (Foto: Ketil Born)

- Du har fått skryt på bloggen for å være raskt ute med svar. Kan du love det samme i framtiden?

-For meg er det en viktig tilnærming, og jeg vil svare så raskt det lar seg gjøre. Men, det er selvfølgelig avhengig av hvor mye vi må undersøke før vi kan gi et godt svar. Men, vi ønsker ikke at det bare skal være en svartjeneste. Vi ønsker også å legge ut informasjon om Nasjonalbibliotekets arbeid og tjeneste slik at bloggen på den måten blir et godt supplement til de andre informasjonskanalene Nasjonalbiblioteket bruker.

- Hvilke kanaler tenker du i første rekke på da?

- Jo, vi bruker jo Facebook aktivt naturligvis, og på nettstedet vårt nb.no legges det ut informasjon. I disse dager jobbes det med en ny nettarkitektur på disse sidene. Målet er at også dette arbeidet skal bidra til å gjøre det enklere å fange opp nyheter fra Nasjonalbiblioteket. I det hele tatt ønsker vi å gjøre det lettere å følge med på hva vi gjør. Dette er jo et stort arbeid, og vi har dialogmøter med fylkesbiblioteksjefene, med universitet og høyskoleutvalg og med andre bibliotekmiljøer. I tillegg til kurs, konferanser og møter. Men, bloggen vil i prinsippet nå alle når de vet at den eksisterer.

- Du skriver i bloggintroduksjonen at vi her vil finne informasjon om blant annet bibliotekpolitikk og bibliotekutvikling. Men, hvordan har du tenkt å jobbe med disse feltene?

- Jeg kan vel si at det nye oppdraget Nasjonalbiblioteket har fått grovt sett er todelt. Vi skal bidra til utvikling av gode

bibliotek i hele landet. Det gjør vi blant annet gjennom ansvaret for tildeling av utviklingsmidler. Når det gjelder dette er det viktig å finne gode kriterier til utdelingene. Dette er en prioritert sak hos oss slik at best mulig prosjekt kommer flest mulig til gode. Det andre oppdraget vårt er å utvikle nasjonale tjenester. Da tenker jeg på tjenester som også andre bibliotek kan bruke og tilby sine brukere. Akkurat nå er vi opptatt av å utvikle et biblioteksøk. Andre tjenester håper vi også kan gi grunnlag for videreutvikling i andre bibliotek. Eksempler på dette er forfatternettssidene våre som inneholder litteratur og annet relevant materiale som vi vet har vært nyttig for mange. Et annet eksempel er plakattstillingen vi laget i forbindelse med Bjørnson2010. Plakattstillingen ble tilbudt bibliotekene sammen med en digital utstilling. Nærmere 200 bibliotek takket ja til dette. Evalueringen som er gjort, og tilbakemeldingene vi har fått, viser at dette var enormt populært og brukt av mange. Det merker vi oss. ■

Nytt fra Nasjonalbiblioteket

Nytt fra dok.vit. i Tromsø

Tekst:
**Førsteamanuensis
 Geir Grenersen
 Dokumentasjonsvitenskap
 Universitetet i Tromsø**

Dokumentasjonsvitenskap, bibliotekene og fornorskningen

Vi har tidligere i Bibliotekaren (august 2010) nevnt betydningen av de samiske språk- og kultursentrene når det gjelder å dokumentere og videreutvikle samisk språk og kultur. I de siste år har også dokumentasjon av rettigheter til land og vann blitt en sentral del av sentrenes virksomhet. Sentrene fungerer som ABM-institusjoner bygd opp for å ivareta de mange små samiske samfunnenes behov for kulturell gjenreisning etter 100 års fornorskningsspolitikk. Dokumentasjonsvitenskap har et særlig ansvar for å undervise om, og forske i, problemstillinger knyttet til utvikling av disse nyskapende institusjonene. Men for å forstå disse sentrene må vi også forstå den historiske utviklingen som skapte dem.

Fornorskningen

Fornorskning er benevnelsen på den politikken de norske myndigheter førte for å gjøre samiske og kvenske (finske) barn "norske" bl.a. gjennom å forby samisk og kvensk språk i skolen. I en årrekke ble store økonomiske midler brukt til dette formålet og en egen "Instrux for lærerne i de lap-piske og kvænske Overgangsdistrikter i Troms Stift" (Troms Stiftsdirektion, 1880) ble satt opp for å regulere lærernes og elevenes språkbruk i skolen. Samisk og kvensk skulle kun brukes når elevene ikke forstod noe norsk. Grovt regnet kan en si at fornorskingsperioden var på det mest intense mellom 1850 og 1950. Fornorskningen møtte motstand fra kirkelig hold, mange prester mente at kristendomsundervisningen burde forgå på morsmålet. Fra samisk hold ble det den samiskspråklige avisen Sagai Muitalægje et talsrør mot fornorskningsspolitikken, bl.a. gjennom sin redaktør Anders Larsen og Isak Saba. Sistnevnte ble 1906 valgt til Stortinget på et valgprogram som gikk mot fornorskningsspolitikkenes mest ekstreme sider; utslettelse av samisk og kvensk språk.

Tospråklige skolebøker

Bøker, trykksaker og lignende dokumenter har alltid blitt brukt aktivt av repressive regimer og var også en kamparena under fornorskningsspolitikken.

Skolemyndighetene ønsket primært

lærebøker med kun norsk tekst. Men mange elever forstod ikke et ord norsk, så en del bøker måtte trykkes med dobbelt tekst (norsk-samisk eller norsk-kvensk). Selv om det var en viss uenighet internt mente kirkemyndighetene at Guds ord burde formidles på morsmålet, dermed var samiskspråklige bibler, salmebøker og katekismer tilgjengelig for elevene. I sin inspeksjonsreise til Finnmark i 1887, der skoledirektør Killengreen hadde i oppdrag å se til at "Instruxen" ble gjennomført, nevner han at følgende bøker er utgitt med dobbel språktekst: "(...) for Lapperne a) Stavetabeller b) ABC c) Hedevig Rosings Barnets første Bog (i Uddrag) d) Første Skoletrinn af Læsebogen e) Katekismen f) Bibelhistorien og g) Forklaringen" (s. 55). Men når det kommer til katekismen og bibelhistorien ser vi at Killengren anvender en logikk som er preget av "Instruxen". Han slår først fast at i de eldre dobbelttekstede utgaver går den samiske og kvenske teksten gjennom hele boken, men i de nye eksemplarene inneholder "den sidste del kun norsk text som svarende til Instruxens Bestemmelser, at Maalet for Undervisningen er, at udelukkende Norsk maa anvendes under den sidste Del af Børnernes Skolegang"(s.55). Myndighetene vil fjerne de samiske og kvenske tekstene fra boksiden. De som kjemper for at samisk og kvensk skal overleve ser seg selvfølgelig tjent med at flest mulig bøker trykkes med dobbel tekst eller bare på samisk og/eller kvensk. Killengren er klar på hva han ønsker myndighetene skal gjøre "Hvad angaar Udgivelsen af nye Oplag af de nævnte Bøger eller Udgivelse af nye Bøger med dobbelt Sprogtext, antager jeg, at man bør betænke sig vel, førend man skrider dertil" (s.56). Samisk og kvensk språk skulle ut av de offisielle norske lærebøkene og religiøs litteratur, men motstanden mot dette fra kirken, samiske foreldre og lederskikkelser som Saba og Larsen, gjorde at dette aldri ble fullstendig gjennomført. I 1905 skriver Tromsø lærerskoles kasserer, som satt med ansvaret for å trykke og distribuere samisk- og kvænskspråklige lærebøker: "Det er også allmindeligt, at folk fra blandede distrikter nordenfor Tromsø er indom her paa reise

fra Lofoten og kjøper lappiske katekismer og bibelhistorier for at have med hjem til sine børn". Han sier videre at foreldrene klager over "at børnene ikke forstaar hvad de læser paa norsk i skolen, og at hjemmene derfor maa træde støttende til". Til denne undervisningen som foregår hjemme "benyttes da bøger med lappisk tekst". Her ligger kanskje svaret på hvorfor samisk og kvensk overlevde fornorskningen, foreldrene nektet å gi opp språket.

Bibliotekenes rolle

Hva var bibliotekenes rolle? Killengreen sier i sin oppsummering. "Som støttende mer direkte Skolens Arbeide for Fornorskningen ville vel og passende udstyrede Almuebiblioteker være af Betydning" og han ber om at "Almuebibliothekerne søges udviklet i stærkere Grad enn hittil". Han registrerer at "Søgningen til de forhaandeværende Almuebibliotheker ikke [har] været synderlig stor fra de Fremmede nationaliteters Side" (s.62), men regner med at dette vil bedre seg med bedre kunnskaper i norsk. Hvorvidt skoledirektør Killengreens råd ble fulgt kan vi bare finne mulige svar på gjennom forskning. Vi må da inkludere både lærebøker, skoleboksamlingene og allmuebibliotekene. I skoledirektørens arkiv for Finnmark, som befinner seg i Statsarkivet i Tromsø, kan vi se at skolene hadde tilgang til samisk, kvenske og dobbelttekstede bøker utover 1900-tallet. Statsarkivet inneholder også spredte dokumenter om skoleboksamlingene ved noen finnmarksskoler rundt 1920. De varierer i antall bøker fra 75 ved Karlebotten skole, 18 ved Loppa skole, til Kautokeino hvor skolestyret 3. juni 1924 ved Ludv. Madsen skriver at "...det visstnok har vært en sådan [skoleboksamling, min. anm.] i Kautokeino, men det har ikke vært utlånt noget de siste år" (boks 162, "årsberetninger om skoleboksamlinger 1923/24"). Kanskje ikke så rart siden boksamlingene utelukkende er norskspråklige, noe som kan forklares ved at disse bøkene ble levert i "pakker" fra Bibliotekkontoret i Kirkedepartementet. De hadde neppe registrert at i Kautokeino snakket nesten ingen barn norsk da de begynte på skolen.

Dokumentasjonsvitenskapens oppgave

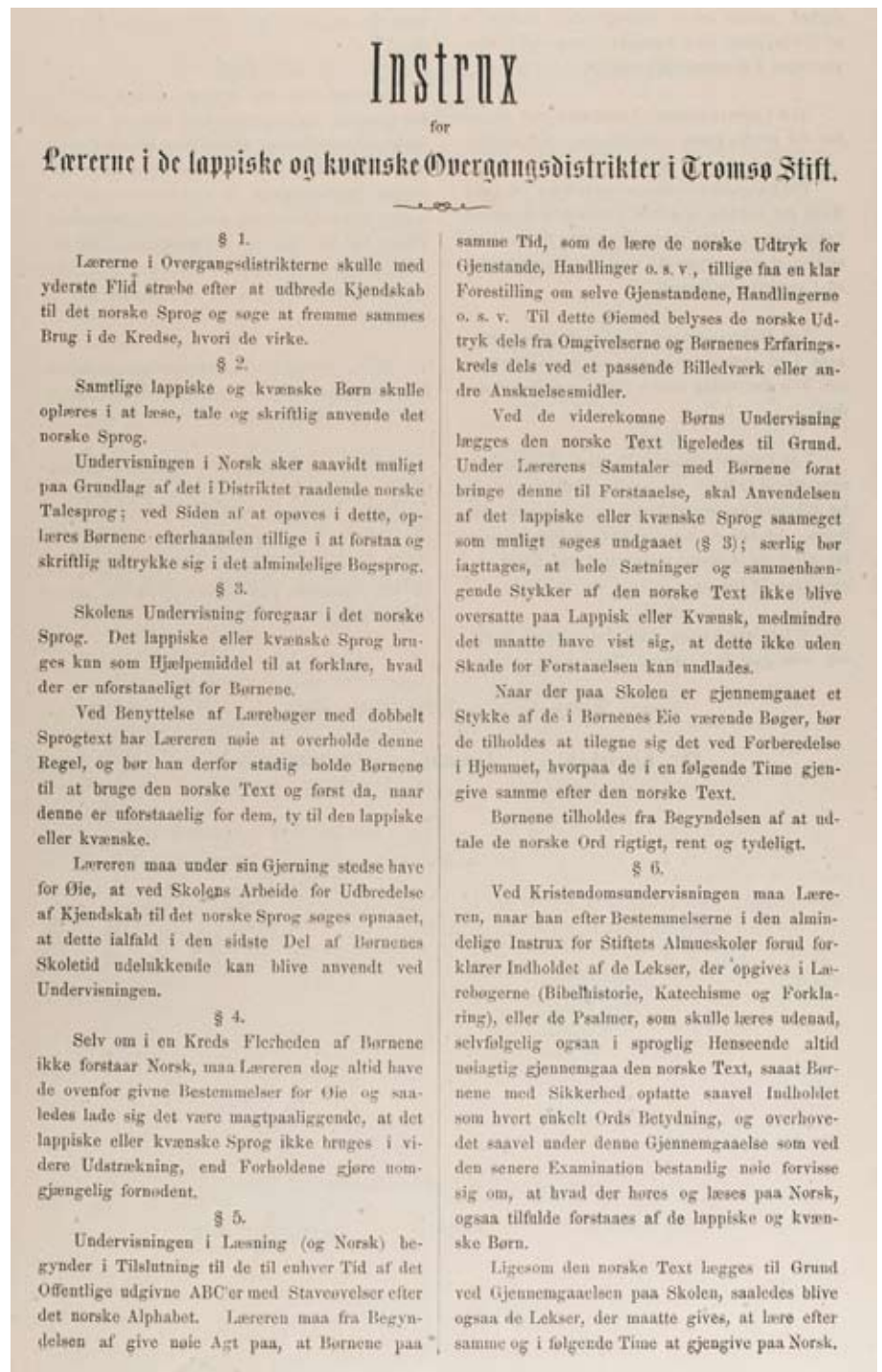
Styrket forskning rundt biblioteker i landsdelen var en av målsettingene da dokumentasjonsvitenskap ble vedtatt opp-

rettet ved Universitetet i Tromsø for over 20 år siden. Niels Windfeld Lund, fagets første professor, var allerede da i gang med forskning knyttet til folkebibliotekenes rolle i små kommuner. Også i praksisopplæringen har dette perspektivet vært grunnleggende. Vi vil nå gi denne forskningen en historisk dimensjon gjennom å se på bibliotekenes rolle i fornorskingsprosessen. Ved Nasjonalbiblioteket, Statsarkivet og rundt i kommunearkivene ligger dokumenter og venter på å bli lest og fortolket for å kunne gi svar på dette spørsmålet: Hvorfor lykkes

ikke myndighetene med en fornorskingspolitikk som strakte seg over 100 år og et pengeforbruk på mange titalls millioner? Kanskje bibliotekene spilte en rolle?

PS

I dag raser debatten om to-språklig (samisk-norsk) teksting av skilt, bygninger, søknadskjemaer og lignende i Tromsø kommune. Mange mener saken vil avgjøre kommunevalget til høsten. Fornorskingspolitikken er ikke historie ennå... ■

Fastholder besk streikekritikk

Tiden har ikke mildnet Lars Haukaas, administrerende direktør i Arbeidsgiverforeningen Spekter: - Jeg står fast på kritikken av fjorårets sykehusstreik. Den var totalt uansvarlig, sier han.

Tekst: **Liv Hilde Hansen**

- Arbeidstagerne benyttet streiken til rene, interne markeringer, uttalte Haukaas i fjor sommer.

Utspillet kom etter at YS-forbundene Delta, Parat og Bibliotekarforbundet brøt forhandlingene mellom Spekter og de sykehusansatte.

Mens forbundene i LO valgte å akseptere tilbudet fra Spekter, gikk YS Spekter til streik fordi man ikke var fornøyd med Spekters tilbud når det gjaldt minstelønns-satsene.

I tillegg krevde YS Spekter høyere verds-

etting av kompetanse og ansvar, samt et generelt kronetillegg for å imøtekomme likelønnsutfordringene.

- En uansvarlig streik

I slutten av januar i år gjestet Haukaas YS Spekters tariffkonferanse. Selv om Haukaas nå er mest opptatt av det kommende mellomårsoppgjøret, opprettholder han kritikken fra i fjor sommer:

- Streiken var totalt uansvarlig, men også det mest forutsigbare jeg noen gang har vært med på. YS forutså resultatet, nemlig at streiken ikke ville føre til noe som helst. En ansvarlig ho-

vedorganisasjon skal ikke gjennomføre streik i sykehusene, når de vet den ikke vil føre til noe. De tillitsvalgte sa selv at dette utelukkende handlet om å markere, hevder han.

Haukaas mener nå som før at helt sentrale kriterier for en arbeidskonflikt ikke ble oppfylt i juni i fjor: Streikens hensikt var ikke å få innfridd kravene. Den var en markering i forhold til egne medlemmer og i liten grad rettet mot arbeidsgiver. Den rammet hverken arbeidsgiver eller arbeidstager økonomisk. Og de streikende prøvde å overføre ansvaret for et uansvarlig uttak på arbeidsgiver.

- En tillitsvalgt uttrykte dette på en svært presis måte under streiken: Det er uansvarlig av arbeidsgiver ikke å søke dispensasjoner. Men streikeuttaket var altså ansvarlig. Forstå det den som vil, sier Haukaas.

- Når man gjør det YS gjorde i fjor sommer, er det mest sannsynlig at man får en blåkopi, der resultatet blir at LOs tariffavtale blir gjort gjeldende. Og det er vel ikke kjempesmart.

- YS er uerfaren

Haukaas sier han ikke er i mot streik i helsesektoren generelt, men at ankepunktet mot YS Spekter er at man tok ut feil grupper.

- Uttaket var uansvarlig. Man valgte å ta ut funksjoner i helseforetakene som ikke burde bli tatt ut, sier han.

- YS streiker ikke mye. Det er en av YS' sterke sider, men det betyr også at dere er uerfarne. Dere tok ut feil grupper. I helsesektoren er det fire områder man må ligge unna: Akuttfunksjoner, kreft, psykiatri og barn. YS tok ut i alle gruppene, kanskje med unntak av barn. Det var vel ikke så mye der, husker han tilbake.

Spekter-sjef Lars Haukaas vil ikke gå med på at sykehusstreiken i fjor sommer var nødvendig for å sikre likelønn.

- Dette handlet ikke om likelønn. Den diskusjonen hadde vi allerede tatt ned i forkant av streiken. Vi har likelønn i Norge. Det slår til og med den nye likelønnsmeldingen fast at vi har. At vi har inntektsforskjeller mellom kvinner og menn er en helt annen problemstilling. At vi har likestillingsproblemer, skal vi ikke bagatellisere, men gjøre noe med, argumenterer Haukaas.

- Vi har likelønn i Norge

Haukaas vil heller ikke gå med på at arbeidskonflikten i fjor sommer var nødvendig for å sikre likelønn.

- Dette handlet ikke om likelønn. Den diskusjonen hadde vi allerede tatt ned i forkant av streiken. Vi har likelønn i Norge. Det slår til og med den nye likelønnsmeldingen fast at vi har. At vi har inntektsforskjeller mellom kvinner og menn er en helt annen problemstilling. At vi har likestillingsproblemer, skal vi ikke bagatellisere, men gjøre noe med, argumenterer Haukaas.

- Hva så med den såkalte Fredrikstad-saken, der et medlem av YS-forbundet Delta etter flere års kamp fikk gjennomslag for at hun som SFO-leder hadde krav på lik lønn som en person ansatt i kommunens tekniske etat? Viser ikke denne saken at vi ikke har lik lønn for lik kompetanse?

- Det er mange sider ved den saken. Likelønnsfanen handlet egentlig om å få gjennomslag for et prinsipp om lik lønn for utdanning av samme lengde, svarer Haukaas.

- Ingen arbeidsgivere ønsker lønnsreguleringer på tvers av forhandlingssektorer. Jeg trodde egentlig også at fagbevegelsen var for at den frie forhandlingsretten skulle utøves innenfor hver sektor mellom de parter som til enhver tid befant seg der.

- Surfer oss gjennom

Haukaas sier fjorårets streik har gått i det han kaller "erfaringsboka", og at det viktigste nå er å ha blikket rettet fremover. Han tror årets mellomoppgjør blir "stille og kontrollert".

- Jeg har ingen store forventninger om at dette blir krevende, men tror vi kommer til å surfe oss gjennom. Det er vanligvis mindre krevende forhandlinger i et mellomårsoppgjør – slik vi har i år. ■

Lederen av YS Spekter:

- Spekter tvang frem tvungen lønnsnemnd

- Det var Spekters rådgivning som skapte problemer under streiken, og til slutt tvang fram en tvungen lønnsnemnd, svarer Ingerid Bjercke, leder av YS Spekter, på Haukaas kritikk.

Bjercke påpeker at både YS-forbundene og LO-forbundene i Helseforetakene i alle år hatt ett felles mål i kommunesektoren og sykehusene: Å oppnå mest mulig like minstelønnssetninger, fordi YS og LO organiserer mange av de samme yrkesgruppene begge steder.

- Men LO-forbundene valgte å ikke følge denne linjen i fjorårets tariffoppgjør. De aksepterte at helsefagarbeiderne ved sykehusene skal ha lavere minstelønn enn helsefagarbeidere ansatt i kommunene. YS-forbundene vurderte dette annerledes. Vi har en selvsagt rett til å streike på eget grunnlag, uten å verken spørre Spekter eller LO om lov, sier Bjercke.

- Det er riktig som Haukaas fremhever, at YS-forbundene ikke er de ivrigste til å streike. Uten erfaring er vi imidlertid ikke, understreker hun.

- Ga dårlige råd

I følge Bjercke ble streikeuttaket foretatt på en slik måte at det i minst mulig grad skulle ramme pasientene.

- Vi skjermet funksjoner som det er tradisjon for å skjerme i sykehusstreiker. Uttaket ble gjort på en slik måte at det i minst mulig grad skulle ramme pasientene. Spekter rådet sykehusene til å oppfatte det som avslag når vi innvilget dispensasjoner for kortere tid, eller for spesielle oppgaver. Det som skapte vanskelige situasjoner

under streiken og skjedde til tross for at Helsedepartementet hadde gitt sykehusene beskjed om å ta i bruk dispensasjoner, påpeker Bjercke.

- Det var Spekters rådgivning som skapte problemer under streiken, og til slutt tvang fram en tvungen lønnsnemnd, hevder hun.

I følge Bjercke uttrykte flere av arbeidsgiverrepresentantene misnøye med måten Spekter håndterte streiken på, og de rådene de fikk.

Ikke likelønn, men lik lønn

- YS-forbundene streiket ikke for like lønn, men for lik lønn i offentlig sektor. Vårt utgangspunkt har vært og er at offentlig eide virksomheter skal ha mest mulig lik lønnsnivå for sine ansatte, med samme type utdanning og utdanningslengde. YS vil advare mot at det offentlige skal kunne organisere seg bort fra et helhetlig ansvar for lønn og lønnsutvikling for de som utfører velferdstjenestene i dette samfunnet, sier Bjercke.

Ingen surfing

Mens Spekters direktør Lars Haukaas har tro på en surfebølge under årets oppgjør, er Bjercke noe mer tilbakeholden:

- Jeg regner med at vi skal klare å håndtere oppgjøret på en grei måte, men Spekter må være forberedt på at våre prinsipper fra fjorårets tariffoppgjør ikke er lagt til side, advarer hun.

I høst skal YS Spekter reforhandle Hovedavtalen i Spekterområdet. Og forberedelsene er allerede godt i gang.

- Vi opplever en del utfordringer med både forhandlingsmodellen og rammebetingelsene for våre tillitsvalgte. En del av dette kan komme til å gjenspeiles i kravene YS Spekter vil bringe inn i Hovedavtaleforhandlingene til høsten, sier Bjercke. ■

Ill. foto: Erling Bergan

Bibliotekarforbundets kurs i 2011

- 21.-22. MARS: GRUNNKURS FOR TILLITSVALGTE OG MEDLEMMER
- 5.-6. APRIL: FORHANDLINGSKURS – KOMMUNER + OSLO KOMMUNE
- 7.-8. APRIL: FORHANDLINGSKURS – STATEN
- 19.-20. MAI: FORHANDLINGSKURS – SPEKTER + HSH
- 12. SEPTEMBER: TEMAKURS TILSETTING
- 13. SEPTEMBER: TEMAKURS ARBEIDSTID
- 17.-18. OKTOBER: KURS FOR BIBLIOTEKLEDERE I KOMMUNER – ARBEIDSLIV OG LEDELSE

I tillegg vil det i samarbeid med fylkeslag bli arrangert jobbsøkerkurs for studenter.

Påmelding sendes bf@bibforb.no senest 14 dager før kursstart. NB! Det er viktig at du oppgir e-postadresse og telefonnummer vi kan nå deg på. Du må også oppgi om du trenger hotell, har eventuelle matallergier eller det er andre hensyn vi skal ta. Bibliotekarforbundet dekker alle utgifter for medlemmer. Du bestiller selv reise, enten direkte eller fra VIA travel. Bibliotekarforbundet bestiller hotell.

Kontakt sekretariatet dersom det er noe du lurer på i forbindelse med kurset, BF tlf 48020900.

Grunnkurs for medlemmer og tillitsvalgte 21.-22.mars 2011

Dette kurset gir deg grunnleggende kunnskap om arbeidslivet, rettigheter og samarbeid på arbeidsplassen. I tillegg blir du kjent med hvordan Bibliotekarforbundet arbeider. Er du tillitsvalgt så skal du ha dette kurset og har rett til permisjon med lønn. Andre medlemmer kan også delta, men etter avtale med arbeidsgiver.

Innholdet i kurset vil bl.a. være:

- BF som organisasjon
- Tillitsvalgtrollen – oppgaver og forventninger
- Kunnskap om lov- og avtaleverk, hovedavtale og hovedtariffavtalen
- Problemstillinger på arbeidsplassen: omorganisering/nedbemanning, ansettelse, arbeidstid m.m.
- Erfaringsutveksling og gruppearbeid

Praktiske opplysninger:

Mandag 21.mars kl 10-17 + frivillig felles middag etterpå.

Tirsdag 22.mars kl 9-15

Sted: NITO konferansesenter, Lakkegata 3, Oslo

Kursansvarlige: Margunn Haugland, BF Telemark og Hanne Brunborg, nestleder i BF

Forhandlingskurs for medlemmer og tillitsvalgte

5. – 6. APRIL: FORHANDLINGSKURS – KOMMUNER + OSLO KOMMUNE
 7. – 8. APRIL: FORHANDLINGSKURS – STATEN
 19. – 20. MAI: FORHANDLINGSKURS – SPEKTER + HSH

Innholdet i kurset vil bl.a. være:

- Forhandlinger – roller og forventninger
- Ulike forhandlingssituasjoner
- Kravskrivning og tips ved lønnsforhandlinger
- Beregning av lønnskrav, bruk av tall og statistikk
- Tvisteløsninger og protokollskrivning
- Erfaringsutveksling

Dette kurset gir deg kunnskap om egen lønn, ulike forhandlingssituasjoner (for eksempel når du søker ny jobb) og lokale forhandlinger. Det er ingen forutsetning at du skal forhandle i lokale lønnsforhandlinger, kurset vil være nyttig for deg som ansatt uansett.

Praktiske opplysninger:

KS/Oslo:

Tirsdag 5.april kl 10-17 + frivillig felles middag etterpå.
 Onsdag 6.april kl 9-15
 Sted: BF, Øvre Vollgate 11, Oslo
 Kursansvarlig: Hanne Brunborg, nestleder i BF

Staten:

Torsdag 8.april kl 10-17 + frivillig felles middag etterpå.
 Fredag 9.april kl 9-15
 Sted: NITO konferansesenter, Lakkegata 3, Oslo
 Kursansvarlig: Monica Deildok, leder i BF

Spekter/HSH:

Torsdag 19.mai kl 10-17 + frivillig felles middag etterpå.
 Fredag 20.mai kl 9-15
 Sted: NITO konferansesenter, Lakkegata 3, Oslo
 Kursansvarlige: Monica Deildok, leder i BF og Hanne Brunborg, nestleder i BF

For gammel til å få ny jobb?

Ja, i velferdsstaten Norge er vi for gamle til å få ny jobb! Norge vil ikke ha 50-åring eller eldre inn i ny jobb.

I alle fall ikke de som har vært så dumme og skiftet beite, lagt ned mye tid for å skaffe seg nye kunnskaper, bygd opp en kunnskapsbank med et bredt spekter av utdanning innen samme fagområde, studiepoeng som ligger mellom 300 og 500 på tallskalaen. Livserfaring så det holder. Landet har råd til å la disse gå arbeidsledig. Tross i at den ene ministeren etter den andre roper høyt at seniorer må stå i arbeid til de er 70 år. En viktig gruppe å ha i staben.

Tar ny utdanning

Men den gang ei. Vi er jo ferdige med barn, vi påberoper oss ikke alt for ofte at barna er forkjølet og vi må være hjemme fordi barnehagen ikke tar i mot forkjølete barn. Og fint er det at Norge gir den rettigheten. Vi har vist at vi ønsker noe ved å ta ny utdanning, søker jobber vi både føler oss kompetente til og jobber vi ikke føler oss kompetente til. Mener selv vi er ferdige med puberteten. IA-bedrifter, som de fleste offentlige etater er, har ikke skjønt at vi også ønsker oss jobb.

Godt kvalifisert

Men nei, min egen hjemkommune svarte " Etter å ha vurdert alle søknader, har vi besluttet å ikke tilsette noen i stillingen som "Arkivleder". Vi ønsker deg velkommen til å søke på andre stillinger hos oss i fremtiden." (Jeg har utdanning som bibliotekar, arkivar og innen historie). Utvidet søkerliste, som kommunen plikter å lage etter gitte regler, viser ofte bare hvor man er utdannet, men ikke hvilken utdanning, viste at jeg var den eneste søker med kvalifikasjoner. I tillegg hadde utlysningsteksten gitt utsikter til at de uten utdanning kunne forvente at kommunen ville bekoste nødvendig utdanning. En godt kvalifisert søker som søkte begge ganger kommunen lyste stillingen ledig. Men det var bedre å legge ned stillingen. For søkeren var 55 år.

Festtaler

Hurra for Norge, festtaler for seniorer, skryt av den nye pensjonsavtalen som forventer at seniorer jobber til de er 70, men som ikke vil ansette de. Jeg har søkt stillinger hele tiden i 2 år. Det eneste jeg får er takk for at du søker. Takknemligheten er stor! Jeg fortsetter å utdanne meg til arbeidsledighet, uføretrygd, tidligpensjon uten pensjonspoeng, kjært barn har mange navn!

Hva gjør NAV? Siden jeg meldte meg arbeidsledig 1. mai 2010 har jeg hatt

kontakt med NAV 1 gang. Da var det jeg som måtte ta initiativ. De erkjente at de kjente problemet, men kunne ikke gjøre noe. Jeg bad om et arbeidssøkerkurs. Per februar 2011 har jeg ikke hørt noe etter samtalen tidlig i mai. Men NAV er jo under omstrukturering...

Hvor er BF?

Det er på tide at fagforbundet Bibliotekarforbundet fronter saken. Hvor er dere? Dere kjenner helt sikkert til saken. Dere har en helside i nr 2 av Bibliotekaren, men jeg finner ingen ting om hva forbundet mener eller vil gjøre! Kanskje dere også synes at nyutdannede, velkvalifiserte unge med lang erfaring, skal ha fortrinn til arbeid? Selv sjekker jeg hele tiden utvidet søkerliste og mener at jeg stort sett hele tiden er blant topp 4, men har aldri blitt kalt inn til intervju! Lykke til Norge! ■

Forfatteren av denne artikkelen ønsker å være anonym. Det har vi valgt å respektere i dette tilfellet. Utfordringene som omtales vil kunne bli vanskeligere ved å gå ut med fullt navn. Forfatteren er medlem av BF og framstår ikke som anonym overfor redaksjonen. Vi gjør samtidig oppmerksom på at vi vanligvis ikke trykker anonyme innlegg i Bibliotekaren.

Red.

De forbigåtte seniorer

Leste i "Bibliotekaren" nr. 2/2010 om at jobbsøkere over 50 år ikke blir tatt på alvor når de søker på jobber, ei heller blir innkalt til jobbintervju. Det påstås i artikkelen "For gammel til å få ny jobb" av Likestillings- og diskrimineringsombudet av jobbrekutterer ikke vet nok om innholdet i Arbeidsmiljøloven (AML). Jeg tror ikke på denne påstanden! Jeg tror at de "vet". Det ligger i sakens natur at når man er passert 50 er man utdatert og lite attraktiv. Så enkelt er det! Leste i en artikkel i et bibliotektidsskrift at ved bibliotekene i Hordaland, blir

bibliotekarer over 50 vurdert som ikke særlig skikket, når det gjelder digital kunnskap og serviceholdning. Der ser dere! Jeg er selv passert 50, og sliter forferdelig tungt med å få jobb, og bli innkalt til jobbintervju. Når jeg leser gjennom søkerlistene og får tilbakemelding på hvem som fikk jobben, er det bortimot alltid en som er under 40 som fikk tilbudet, og allerhelst med fersk utdanning bak seg. Det er vel slik at bibliotekarer skal være unge og sexy, deilige, attraktive, kunne mye om digital-kunnskap, raske i vendingen, kunne

håndtere alle typer lånere, pådrivere, innovative osv, osv. Når jeg ser på bildematerialet i bibliotektidsskriftene, er alle avbildet der unge! Kanskje man skulle bruke dette mot dem som ansetter? Å si at "hvordan ville du reagere hvis du ble ansett som gammel og utdatert?" Kanskje pipa ville fått en annen lyd? Jeg tror jeg omskolerer meg til et annet yrke som passer oss seniorer bedre!

Torbjørn Uppstad
Eks-bibliotekar

Stokke kommune

Ledig stilling Stokke bibliotek

Stokke bibliotek er et mellomstort bibliotek med 5 ansatte, sentralt plassert i kommunens senter, midt i Vestfold.

Vi har ledig fast 100% bibliotekarstilling:

Arbeidsoppgaver:

- Hovedansvar for bibliotekets barneavdeling
- Litteraturformidling og lesestimulering både til voksne og barn
- Samlingsutvikling, katalogisering, dataveiledning
- Inngå i veilednings/utlånsturnus, herunder også lørdagsvakter

Kvalifikasjoner:

- Godkjent bibliotekfaglig utdanning fra Høgskolen i Oslo eller tilsvarende
- God kjennskap til litteratur, både for voksne og barn og til digitale media
- God formidlingsevne / formidlingsglede
- Kjennskap til Mikromarc er ønskelig
- Gode datakunnskaper
- Selvstendighet, samarbeidsvilje, fleksibilitet og positiv serviceinnstilling
- Personlig egnethet vil bli vektlagt

Vi tilbyr:

- Et hyggelig arbeidsmiljø med varierte arbeidsoppgaver.
- Lønn etter gjeldende bestemmelser.
- Pensjonsordning i egen pensjonskasse

Søknadsfrist 1. april

Stillingen blir annonsert på Stokke kommunes hjemmeside, og kommunen ønsker at e-søknad skal benyttes.

<http://www.stokke.kommune.no/Ledige-stillinger/>

Henveldeiser om stillingen:

Biblioteksjef Hanne Ottoson,
tlf. 33295222/45636531

RÆLINGEN KOMMUNE

Rælingen kommune har ca 16 000 innbyggere og ligger sentralt i Akershus fylke med kort vei til Lillestrøm, Oslo og Gardermoen. Du vil møte en moderne og utviklingsorientert kommune med nærhet til både det urbane og det landlige.

Biblioteksjef

Vi har ledig 100 % stilling som biblioteksjef fra 01.08.2011. Biblioteket har 3 årsverk og er samlokalisert med bibliotek for videregående skole. Biblioteksjefens hovedansvar vil være å videreutvikle biblioteket som en sentral og integrert del av kommunens kultursatsing.

Biblioteket er en del av kultur – og fritidsenheten som ledes av kultursjefen. Biblioteksjefen inngår i enhetens planteam og har faglig og administrativt ansvar for biblioteket. Viktige oppgaver fremover er å videreutvikle bibliotekets samfunnsrolle, å utvikle et fremtidsrettet bibliotek med digitale ressurser og å tilrettelegge for ulike formål for opplevelse og informasjon.

Vi ønsker at du:

- Har godkjent bibliotekfaglig utdanning
- Har god kunnskap om moderne kunnskaps- og informasjonsformidling
- Er resultatorientert og har evne til å lede plan- og strategiarbeid
- Er kreativ og løsningsorientert
- Er interessert i samfunnsutviklingen og motiveres av helhetlig tilnærming

Personlig egnethet vil bli vektlagt. Lønn etter avtale.

Kontaktperson: kultursjef Kirsten Martinsen

Saksnr.: 11/449

Søknadsfrist: 31.03.2011

Elektronisk søknadsskjema finnes på www.ralingen.kommune.no

Søkere kan ikke skjermes fra offentlig søkeliste.

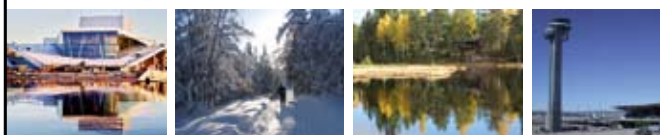
frantz.no

Trivselskommunen med nærhet til Ostmarka og Øyeren

Gjerdrum kommune

Midt mellom Oslo og Gardermoen

Virksomhet for kultur søker:

Biblioteksjef, 100 % fast stilling

Søknadsfrist: 20. mars 2011

Full utlysning på vår hjemmeside:

www.gjerdrum.kommune.no

Et lite, men svært aktivt miljø ønsker deg velkommen som søker til stilling i Fosnes kommune. Vi tilbyr utfordrende og interessante stillinger i et godt arbeidsmiljø med gode muligheter til å ta del i og skape positiv utvikling for kommunen. Høres dette ut til å være noe for deg, ønsker vi deg velkommen som søker.

Biblioteksjef St. nr. 1185/11:

Arbeidsoppgaver innen området

- Lede og koordinere bibliotekenes samlede virksomhet.
- Videreutvikle, markedsføre og styrke biblioteket som arena for kunnskap og kulturformidling
- Initiere utviklingsprosjekter
- Delta ved utforming av nytt bibliotek

Kvalifikasjoner

- Godkjent bibliotekfaglig utdanning
- Gode samarbeidsevner
- Inspirerende og motiverende
- God kommunikasjon med barn

Flere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til rådmann Rønnaug Aaring tlf. 74 28 64 10/913 84 546 eller personalkonsulent Ema Lervik tlf. 74 28 64 11/906 13 324.

Interesserte bes i tillegg om å se på **st. nr. 1186/11**.

Søknadsfrist: 14. mars 2011

Full utlysningstekst og søknadsskjema ligger under ledige stillinger på kommunens hjemmeside: www.fosnes.kommune.no. Elektronisk søknad og oppdatert CV sendes via hjemmesiden. Kontakt servicekontoret 74 28 64 00 hvis du trenger hjelp.

www.fosnes.kommune.no

frantz.no

Forfattere til Polen med Kapittel-stipend

Kapittel sender forfatterne Nils Henrik Smith, Agnes Ravatn, Tina Åmodt og Henning Bergsvåg på stipendopphold ved herskapelig slott i Krakow.

I sammenheng med det Krakow-initierte litteraturprosjektet Dagny, har Kapittel, Stavanger internasjonale festival for litteratur og ytringsfrihet, nå plukket ut fire norske forfattere til et tremåneders stipendopphold ved Villa Decius Associations herskapelige slott i Krakow.

Dagny-prosjektet er et toårig litteraturprosjekt som startet i 2010. Fjorårets Dagnyforfattere fra Norge var Tor Eystein Øveraas, Lisa C.B. Lie, Knut Olav Homlung og Eivind Evjemo.

Tidligere i vinter ble norske forfattere på nytt oppfordret om å søke seg plass i Dagny-prosjektet som tar utgangspunkt den norske forfatteren Dagny Juel-Przybyszewska, "den europeiske modernismens muse", som i sin tid levde og virket i deltakerlandene.

Kapittel, Stavanger internasjonale festival for litteratur og ytringsfrihet, som i år arrangeres fra 21. - 25. september, er prosjektets norske arena. I tillegg vil prosjektet stå bak en rekke forfatterkvelder og litteraturfestivaler i Krakow, Berlin, Leipzig og Lviv (Ukraina). I tillegg vil Kapittelsjef Eirik Bø, og prosjektets andre litterære konsulent i Norge, forfatteren og festivalsjefen for litteratursymposiet i Odda, Marit Eikemo, bidra til å forme en ny litteraturfestival i

Krakow i oktober. Under denne festivalen vil samtlige forfattere fra det toårige prosjektet inviteres tilbake til Krakow.

I 2011 huser Villa Decius forfattere i periodene april t.o.m. juni og august t.o.m. oktober. ■

Agnes Ravatn er en av fire forfattere som Kapittel-festivalen spanderer stipendopphold for i Krakow. (Foto: Ø/CC)

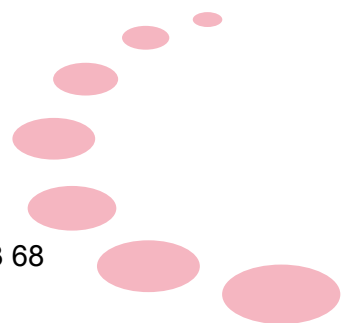
NBF Tidsskriftformidlingen

Din leverandør av tidsskrifttjenester

Du får tidsskriftene - vi gjør jobben!

www.nbft.no

Postboks 6540 Etterstad, 0606 Oslo. Tlf: 23 24 34 30 - Faks: 22 67 23 68
E-post: tidsskrift@norskbibliotekforening.no - www.nbft.no

Sporbarhet

Gjenfinning

Vi søker bibliotekarer til næringslivet!

Centerpoint søker kontinuerlig etter personer med bibliotekarutdannelse (Bachelor eller Master) som ønsker å jobbe med dokumentsystemer i for eksempel olje- og energibransjen.

Ta kontakt med en av de hyggelige rådgiverne hos Centerpoint og hør om hvilke muligheter vi har for deg!

Trond Gabrielsen
trond@centerpoint.no
+47 22 47 94 11

Peder Wandem
peder@centerpoint.no
+47 22 47 94 17

Centerpoint AS er et konsulent- og rekrutteringsselskap, og opererer innen olje/gass/energi- og vei/jernbanesektoren. Et viktig fokusområde for Centerpoint er Document Management/ Document Control og arkivfaglig bistand, hvor vi leier ut konsulenter på lange oppdrag til de største selskapene i Norge.

 CENTERPOINT™

www.centerpoint.no

Stipend for BF-medlemmer

Bibliotekarforbundets forbundsstyre har satt av inntil kr 58.000 til stipend for medlemmer av BF i 2011. Stipendet skal bidra til faglig utvikling for BFs medlemmer.

Søknaden kan gjelde etter- og videreutdanning, kurs, aktiv deltakelse på arrangement, arbeid med større artikler for Bibliotekaren, studieturer, studieopphold, hospitering, prosjekt, m.m.

Alle som er medlem av BF kan søke stipend. Medlemmer i statssektoren oppfordres spesielt til å søke. Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året. Stipendmidler tildeles fortløpende etter vurdering. Søknader skal inneholde oversikt over alle kostnader, egenandeler og andre bidrag.

Etter at stipendet er brukt, skal søkeren sende BF en kortfattet rapport om hva som er gjort og hvordan midlene er brukt. Skrivning av artikkel til Bibliotekaren kan være en del av gjenytelsen for tildelt stipend.

Søknad sendes til bf@bibforb.no

- Færre ledige også i februar

- Det er gledeleg at arbeidsløysa går ned. Men sjølv om vi no er i ein moderat oppgangskonjunktur kan det ta tid før arbeidsløysa er attende på same låge nivå som før finanskrisa, seier statssekretær Jan-Erik Støstad i ein kommentar til februartalet over registrerte arbeidslause.

Arbeids- og velferdsdirektoratet la 28. februar fram tal for arbeidsløysa. Det viser ein nedgang i talet på heilt arbeidslause på 1 000 personar frå januar, justert for normale sesongvariasjonar.

- Tilsette i bygg og anlegg og industrien vart hardt ramma av arbeidsløysa

som følgje av finanskrisa og utgjer framleis ein stor del av dei arbeidslause. Det er difor gledeleg at etterspurnaden i desse næringane no har tatt seg opp, og at talet på ledige i desse yrkesgruppene går ned, seier statssekretæren.

Ved utgangen av februar var det 77 400 heilt arbeidslause, og det utgjer 3,0 prosent av arbeidsstyrken. Det var 1 400 færre heilt arbeidslause enn på same tid i fjor. Sesongjustert har talet gått ned med 4 700 dei siste tre månadene. ■

Foto: Iija C. Hendel

ISDN

ISBN

Skal du søke eller arkivere må du vite
forskjellen på ISDN og ISBN

Flinke folk kjenner til den viktige forskjellen. Ønsker du å utgjøre en stor forskjell som informasjonsforvalter, så har vi ledige jobber innen bibliotek, dokumenthåndtering, arkiv og webpublisering. Xtra personell er spesialister på å finne riktig jobb til riktig person.

Xtra personell – stolt leverandør av flinke folk. tlf: 02360 www.xtra.no

xtra
personell

Ny postadresse!

Bibliotekarforbundets sekretariat har flyttet, og dermed har vi også fått ny postadresse:

Bibliotekarforbundet
Postboks 431 Sentrum,
0103 Oslo

Godt lesestoff:
www.dagogtid.no

Se hva vi har på deg!

Som BF-medlem er det du som sjekker og oppdaterer opplysningene om deg selv i medlemsystemet vårt.

Dermed blir forbundets kunnskap om bibliotekarers lønns- og ansettelsesforhold aktuell og nyttig. Og vi kan se utviklingstrekk over tid. Har du vært inne og oppdatert deg selv i det siste? Klikk på knappen 'Oppdatere medlemsinformasjon' til høyre!

Siden 2005 har medlemmene kunnet oppdatere info om seg selv i BFs medlemsregister. Dette har dere gjort i økende grad, og dermed er forbundets faktagrunnlag stadig bedre, enten det gjelder lønnsstatistikk eller adresser for utsending av blad. Nå ønsker vi at alle medlemmer går inn og sjekker info om seg selv, og at de gjør det til en vane å sjekke dette jevnlig. Har det skjedd endringer med deg selv siden sist, er det bare å endre dette på direkten. Vi ønsker at det skal være en ryggmargsrefleks hver gang du har endring i telefonnummer, adresse, arbeidsgiver, arbeidssted, lønn, stillingsprosent, osv.

Når medlemmene sender inn endringer i opplysninger om seg selv på denne måten, havner de i et såkalt "venteregister". BFs sekretariat sjekker manuelt hver enkelt opplysning for å luke ut åpenbare misforståelser og feilskrivinger. Dette blir gjort daglig.

Medlemmene finner lenken til medlemsregisteret fra BFs nettsider. En knapp på høyre side heter "Oppdatere medlemsinformasjon". Du føres da til innloggings-bildet. Der avkreves du medlemsnummer og fødselsdato. Medlemsnummer står på adresseetiketten bak på Bibliotekaren. ■

Oppdatere medlemsinformasjon

Foto: John O'Neill

Medlemskort og betalingskort i ett – uten at det koster noe ekstra!

- 2,0%* sparerente fra første krone
- Kredittreserve på inntil 75 000*
- Kan brukes over alt
- Gebyrfrie varekjøp
- Gebyrfri nettbank
- Ingen årsavgift

For mer informasjon og oppdaterte betingelser, se www.ysmedlemskort.no
Kundeservice tlf. 815 00 073

*Betingelser pr. januar 2010. Nominell kredittrente 10,5% årlig.
Effektiv rente; kr 10 000 - 14,37%, kr 25 000 - 12,35%, kr 50 000 - 11,68%

Bibliotekarforbundet har inngått avtale med Advokatfirmaet Hallgren & Hallgren. Som medlem i Bibliotekarforbundet kan du få:

- ✓ 15. minutters gratis vurdering av sak
- ✓ Rimelig timepris (770,-)
- ✓ 24 timers mailsvarservice (400,-)

Avtalen omfatter også ansatte og familiemedlemmer

Advokat firmaet Hallgren & Hallgren kan bl.a. bistå innen:

Familie og arverett

- ✓ Skrivning av testament
- ✓ Ektepakt
- ✓ Arv og skifte
- ✓ Ekteskapsaker

Fast eiendom

- ✓ Kjøp og salg – eiendomsmegling
- ✓ Tvister tilknyttet eiendom
- ✓ Tvister tilknyttet forbrukerkjøp etc.

Trafikksaker

Arbeidsrett knyttet til familiemedlemmers arbeidsforhold.

For øvrig kan bistand gis i alle spørsmål der er behov for en rettslige vurdering og som ikke kommer i konflikt med forbundet.

Mailadresser

Kai@hallgren.no

Kari.breirem@hallgren.no

HALLGREN & HALLGREN
ADVOKATFIRMAET

Advokatfirmaet Hallgren & Hallgren AS
Brugata 11 186 Oslo
Faks: 22 17 36 90

Tlf: 22 17 77 77

Stipend til studentmedlemmer

Bibliotekarforbundets forbundsstyre har satt av inntil kr 10.000 i 2011 til stipend for studentmedlemmer av BF ved Høgskolen i Oslo og Universitetet i Tromsø.

Stipendet skal brukes til deltakelse på konferanser og seminar innen bibliotekbransjen.

Forbundsstyret skal ha kortfattet rapport om hvilket utbytte man hadde av deltakelsen.

Søknad sendes bf@bibforb.no.

Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året.

Har du spørsmål, ring BF's sekretariat 48 02 09 00.

Bibliotekarforbundet

Sekretariatet

Leder: Monica Deildok
Postadresse: Bibliotekarforbundet
 Postboks 431 Sentrum,
 0103 Oslo
Besøksadresse: Øvre Vollgt 11, Oslo
 (øverst i Tollbugata)
 48 02 09 00
Telefon:
E-post: bf@bibforb.no
URL: www.bibforb.no

Forbundsstyret

Leder
 Monica Deildok
 Mobil: 41 21 23 57
 E-post: monica.deildok@bibforb.no

Nestleder
 Hanne Brunborg
 Mobil: 99 69 64 80
 E-post: hanne.brunborg@bibforb.no

Styremedlemmer
 Roger Dyrøy, Kristiansand folkebibliotek
 Elisabeth Bergstrøm, Longyearbyen bibliotek
 Susanne Baumgärtel, Tromsø bibliotek og byarkiv
 Henriette Primberg, Forus videregående skole
 Knut Hverven, Lovisenberg diakonale høyskole

Varamedlemmer
 Gro Haugastuen, Stavanger bibliotek og kulturhus
 Mette Rysjedal, Fjaler folkebibliotek
 Ingrid Ericson, Høgskolen i Sør-Trøndelag
 Kari Angelsen, Bodø bibliotek

Innmeldingsskjema

Navn	Født
Adresse	Tlf.
	Mobil

Innmelding på nett: www.bibforb.no

I mai 2009 åpnet BF for å ta imot innmeldinger på nett. Både studenter og ferdig utdanna bibliotekarer kan fylle inn et skjema på våre nettsider og klikke Send-knappen. Så er de registrert som medlem. Ferdig utdanna bibliotekarer må sende dokumentasjon på bibliotekarutdanning i posten til BF. Ellers er alt elektronisk.

BF-sekretariatet har mottatt 70 innmeldinger på denne måten fra mai til desember 2009. Av disse gjaldt 18 studentmedlemskap og 52 bibliotekarmedlemskap. Rutinen virker godt, og bør nå være tilgjengelig for alle som ønsker medlemskap.

Fra og med januar-nummeret 2010 har vi derfor tatt ut innmeldingsskjema av Bibliotekaren. Det har stått jevnlig i bladet siden starten i 1993. Men nå er dette altså ikke lenger nødvendig.

Trenger du hjelp med innmelding på nett, tar du kontakt med BF-sekretariatet tlf 48 02 09 00 eller bf@bibforb.no.

Fylkeslag

Finnmark
 Ragnhild Måsø
 Tana bibliotek
 Telefon: 46 40 03 16
 E-post: ragnhild.maso@tana.kommune.no

Troms
 Marit Somy
 Troms fylkesbibliotek
 Telefon: 77 78 80 24
 Epost: marit.andersen.somy@tromsfylke.no

Nordland
 Grete Gløsen Josefsen
 Rana bibliotek
 Telefon: 75 14 61 00
 E-post: grete.g.josefsen@rana.kommune.no

Trøndelag
 Knut Alstad
 Norges geologiske undersøkelse
 Telefon: 73 90 41 24
 Epost: knut.alstad@ngu.no

Møre og Romsdal
 Hilde Gjessing
 Møre og Romsdal fylkesbibliotek
 Telefon: 70 16 22 74
 E-post: hilde.gjessing@mr.fylkesbibl.no

Sogn og Fjordane
 Anne Sagen
 Førde bibliotek
 Telefon: 57 72 19 11
 Epost: anne.sagen@forde.kommune.no

Hordaland
 Kasper Vejen
 Statped Vest kompetansesenter
 Telefon: 55 92 34 99
 E-post: kasper.vejen@statped.no

Rogaland
 Lena Dommersnes
 Lundehaugen videregående skole
 Telefon: 51 68 59 00
 Epost: lena.dommersnes@rogfk.no

Agder
 Else Marie Nesse
 Kristiansand folkebibliotek
 Telefon: 38 12 49 39
 E-post: else.marie.nesse@kristiansand.kommune.no

Telemark
 Kari Moldvær
 Porsgrunn bibliotek
 Telefon: 35 54 71 71
 E-post: karim@porsgrunn.folkebibl.no

Vestfold
 Richard Madsen
 Holmestrand bibliotek
 Telefon: 33 06 41 52
 E-post: richard.madsen@holmestrand.kommune.no

Buskerud
 Bror Von Krogh
 Kongsberg videregående skole
 Telefon: 32 86 76 08
 E-post: bror.vonkrogh@skole.bfk.no

Hedmark og Oppland
 Monica Skybakmoen
 Elverum bibliotek
 Telefon: 41 61 08 78
 Epost: monica.skybakmoen@elverum.folkebibl.no

Østfold
 Lise Haugen Larsen
 Moss bibliotek
 Telefon: 69 24 83 48
 E-post: lise.haugen.larsen@moss.kommune.no

Oslo/Akershus
 Janne Nordlie (fungerende leder)
 Skedsmo bibliotek
 Telefon: 48 14 29 02
 E-post: jannen@skedsmo.kommune.no

Kan vedtekter være spennende?

Organisasjoner må ha vedtekter for å kunne gi sine medlemmer forutsigbare rammer for virksomheten. Vedtekter burde egentlig ses på som et svært positivt fenomen i organisasjonslivet. Likevel er dette temaet ingen sikker vinner om man vil ha praten til å gå blant kollegaer. Det oppfattes ikke som særlig juicy, kanskje heller som noe småjuridisk og nerdete.

Greit nok. Men nå som vi nærmer oss landsmøte i BF, vil jeg likevel slå et slag for vedtektenes betydning, og for mulighetene de gir til å drøfte vesentlige spørsmål.

Allerede i BF-vedtektenes første paragraf – formålsparagrafen – kan det være grunn til å vurdere endringer. Der heter det at BF skal "arbeide for medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår, høy faglig standard i såvel utdanning til som utøvelse av faget, samt samarbeid og forståelse mellom yrkesgruppene i bibliotek-, dokumentasjons- og informasjonssektoren." Alt sammen flott og positivt, i og for seg. Og påpekningen av lønn, arbeidsforhold og faglig kvalitet som vitsen med BF, er ganske opplagt. Men hvorfor samarbeid med andre yrkesgrupper på jobben er blinka ut til å være et like sentralt formål for BF, kan virke rart – nærmest litt tilfeldig - i dag. Formuleringen stammer fra den gang BF ble stiftet, da det var viktig å markere tydelig at etableringen av et eget profesjonsforbund ikke skulle føre til noen sær alenegang på jobben. Formuleringen var nærmest et svar på fordømmer mot det nye BF i 1993. Men i dag? Er formuleringen – umulig som den er å være uenig i - relevant i dag?

I vedtektenes paragraf 2 er det en svær sak som fortjener debatt. Det heter i første ledd: "For å bli medlem må en ha bachelor eller mastergrad der minst 120 studiepoeng er bibliotekfag, eller en tilsvarende eldre utdanning, eller en tilsvarende utenlandsk utdanning." En formulering som mange kjenner igjen som ganske lik kravene som biblioteklova stiller til dem som vil være biblioteksjefer i kommune-Norge. Men slett ikke lik kravet som Høgskolen i Oslo stiller til dem som vil ha en bachelorgrad i bibliotek- og informasjonsvi-

tenskap. For da må alle 180 studiepoengene være bibliotekfag. Og heller ikke likt kravet til universitetsbibliotekarer/fagreferenter, som har en mer omfattende høyere utdanning, men der en mindre del er bibliotekfag. Og dessuten: Hva er bibliotekfag? Hva skal BF regne som bibliotekfag? Er litterære fag å regne som bibliotekfag? Er IT-fag å regne som bibliotekfag? Er realfag å regne som bibliotekfag? Svarene vil kunne bli ulike alt etter hvilken type bibliotek man ser utdanninga i forhold til. Kan det være meningsfylt å holde fast ved bachelorkravet, justere bibliotekfag-grensa til 60 studiepoeng, men skjerpe kravene til hva som kan regnes som bibliotekfag?

Jeg mener dette viser at paragraf 1 og 2 i vedtektene dreier seg om å definere hvem vi er som yrkesgruppe, hva som er sjela vår, og ikke bare noe juridisk spissfinderi.

Og kikk så videre på paragraf 6, som blant annet sier at "Alle medlemmer har rett til å fremme saker for forbundets organer". Er denne rettigheten del av en demokratisk plattform? Eller er den tomt prat, så lenge antall saker som medlemmer fremmer direkte til for eksempel forbundsstyret er nær null?

Eller hva med paragraf 9, der det blant annet heter at "Forbundsstyret har plikt til å informere medlemmene om sin virksomhet". Også dette del av en demokratisk plattform? Eller synes du at du ser for lite til forbundsstyrets aktivitet, at for eksempel referat fra forbundsstyrets møter burde være tilgjengelig for alle medlemmer? Burde en slik tilgang i så fall stå svart på hvitt i vedtektene?

BFs forbundsstyre har satt ned et eget utvalg som skal vurdere mulige vedtektsendringer for landsmøtet til høsten. Det vil være positivt at flere bidrar til å debattere noen av de store spørsmålene som ligger i vedtektene.

Erling Bergan
Redaktør

Sitatet

Foto: Bergen Offentlige Bibliotek

Nylig viste Bergen kommune frem utvidelsen og fornyelsen av sitt hovedbibliotek. Den satsingen rommer mange av de kvalitetene som er blitt etterspurt i forbindelse med Litteraturhuset, inkludert et tidsmessig auditorium – et forum for debatt og hva som helst annet – med plass til godt over hundre mennesker.

Forfatter Erling T. Gjelsvik i Bergensavisen 26. februar 2011, om det påtenkte Litteraturhuset i Bergen og dets manglende økonomiske bærekraft på sikt, til tross for den rause engangsgaven fra Trond Mohn.